

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Utanförskapets karta

Av

Robin Halfvordsson & Axel Ivarson

Sammandrag

Den här uppsatsen har som syfte att med en metod utvecklad av Liberalerna år 2004 att kartlägga utanförskapsområden i Sverige och kvantifiera antalet personer som levde i utanförskapsområden år 2018. Vi har även som syfte att jämföra vårt resultat med tidigare års uppskattningar av utanförskap. Ett utanförskap är ett resultat av en process där ett flertal exkluderade mekanismer leder till en tillvaro präglad av en social exkludering. Framförallt så betonas en rumslig exkludering, en exkludering från arbetsmarknaden, utbildningens exkluderande mekanismer och en politisk exkludering.

För att fånga upp de exkluderande mekanismerna och kartlägga utanförskapet i Sverige så använder vi oss utav statistiska centralbyråns demografiska statistikområden för att klassificera utanförskapsområden på valdistrikt- och grannskapsnivå. För att kunna klassificeras som ett utanförskapsområde så behöver förvärvsfrekvensen i området vara mindre än 60 procent. Valdeltagandet i senaste val till kommunfullmäktige ska vara mindre än 70 procent eller andelen av niondeklassare som går ut med fullständiga betyg ska vara mindre än 70 procent. Data för förvärvsfrekvens är hämtad från år 2018, valdeltagandet är från valet till kommunfullmäktige år 2018 och skolresultatet är från läsåret 2018/19.

Vi har framställt två resultat. Det första resultatet visar på att 196 områden i Sverige baserat på valdistrikt år 2018 präglades av ett utanförskap. Det andra resultatet där utanförskapsområden är baserat på grannskapsnivå i storstadsregionerna och på valdistrikt i övriga Sverige är det som främst replikerar den metod från föregående år uppskattningar visar på 144 utanförskapsområden i Sverige år 2018. Jämfört med år 2012 indikerar vårt resultat med en minskning av 42 utanförskapsområden, från 186 år 2012 till 144 år 2018. Det motsvarar att ungefär 160 000 personer har lyfts ut utanförskap mellan den här perioden på sex år.

Abstract

The aim of this thesis is with a method developed by Liberalerna in 2004 to map geographical areas and quantify the population in these areas where social exclusion is considered to have a major influence on the population. An additional aim is to compare our results with previous years estimations of areas with social exclusion in Sweden. Social exclusion is considered to be a process with multiple different mechanisms that influence the concept. Primarily, geographical exclusion, labor market exclusion, educational exclusion and a political exclusion.

To capture the mechanisms of social exclusion and map the geographical areas of social exclusion in Sweden we use the bureau of central statistics demographic areas of statistics to classify areas of social exclusion on basis of electoral and neighbourhood areas. For an area to be classified as a social exclusion area it needs to meet the following criterias. The employment rate must be below 60 percent. The voter turnout in the last election to the city council must be below 70 percent or the proportion of students who graduate secondary school with complete grades must be below 70 percent. Data for employment rate is gathered from 2018, voter turnout from the last city council election in 2018 and the grades are from the school year 2018/19.

We have produced two results. The first result shows that 196 areas in Sweden based on electoral areas are influenced by social exclusion in 2018. The second result where areas of social exclusion is based on neighbourhood areas in the major cities and electoral areas in the rest of Sweden is primarily the result that replicates the previous year's estimations shows that 144 areas in Sweden are influenced by social exclusion in 2018. Compared to year 2012 our results indicate that there has been a decrease in areas of social exclusion by 42 areas, from 186 in the year 2012 to 144 in year 2018. That corresponds to approximately 160 000 people that have been lifted out of social exclusion between this period of six years.

1. Inledning	4
2. Syfte	5
3. Utanförskap och social exkludering	5
3.1 Den rumsliga exkluderingens mekanismer	6
3.2 Den ekonomiska utsatthetens mekanismer	7
3.3 Utbildningens exkluderande mekanismer	9
3.4 Den politiska exkluderingens mekanismer	11
4. Utanförskapsdefinitioner av partier och organisationer	11
4.1 Urval av partier, myndigheter och organisationers definitioner av Utanförskap	12
5.1 Metod	17
5.1 Utanförskapsindex och empiriska mått	17
5.2 Data	17
5.2.1 Demografiska statistikområden och förvärvsfrekvens	18
5.2.2 Valmyndigheten	20
5.2.3 Skolverket	21
5.2.4 Urval och bearbetning av utanförskapsområden	21
6. Utanförskapets ytterligare socioekonomiska faktorer	24
6.1 Socioekonomisk data	24
6.2 Regressionsanalys	25
7. Resultat	26
7.1 Utanförskapsindex	26
7.1.1 Utanförskapets totala utveckling i Sverige	27
7.1.2 Utanförskapets utveckling i storstadsregionerna	31
7.1.3 Utanförskapets utveckling på länsnivå	33
7.2 Socioekonomiska skillnader mellan Sverige och Utanförskapsområden	38
7.3 Regressionsanalys	39
8. Diskussion	41
9. Slutsats	45
10. Referenser	47
11. Bilagor	55

1. Inledning

År 2004 publicerade Liberalerna rapporten kallad "Utanförskapets Karta" där de kartlade utanförskapsområden i Sverige (Liberalerna 2004). Syftet med rapporten var att betona vikten av ett framgångsrikt integrationsarbete så att områden i Sverige inte hamnar i en socioekonomisk status som avsevärt skiljer sig åt övriga Sverige vilket kan leda till att ett parallellsamarbete riskerar att växa fram där arbetslöshet, bidragsberoende, barnfattigdom tillhör vardagen. Liberalerna fortsatte att publicera Utanförskapets Karta och redovisade antalet utanförskapsområden som uppgick till 128 år 2002, till en ökning 156 år 2006 med (Liberalerna 2008).

Sanandaji (2014b) publicerade år 2012, på uppdrag av tankesmedjan Den Nya Välfärden, en uppföljning på Utanförskapets Karta mellan åren 2006 - 2012 där det visade sig att antalet utanförskapsområden hade växt från 156 till 186 enligt med hänsyn till Liberalernas definition (Sanandaji 2014b). Det här är den senaste uppdateringen av utanförskapets karta som har använt samma metod som framtagningen av den första versionen av utanförskapets karta och de kartor som har framtagits mellan år 2002 och 2006 (Sanandaji 2014a).

Sedan 2012 har Sverige upplevt en flyktingkris 2015, en ökad invandring framförallt mellan åren 2012 till 2016, befolkningsökning och ett regeringsskifte från Alliansen till ett minoritetsstyre av Socialdemokraterna och Miljöpartiet (Nationalencyklopedin 2021; Statistiska centralbyrån [SCB] 2020i; SCB 2020k; Riksdagen 2014). Med det sagt så ämnar denna kandidatuppsats ställa frågan, med avseende på de förändringar som har skett i landet, utanförskapsområden i Sverige har ökat eller minskat sedan 2012? Med hjälp av uppsatsens resultat, över hur dagens utanförskapssituation ser ut i Sverige, så kan områden som är i större behov av resursallokering än andra bli identifierade och följaktligen bistås. Resursers relevans till utanförskapsområden ligger i det faktum att utanförskap ofta förknippas med en socioekonomisk segregation som präglas av negativa utfall i socioekonomiska faktorer. Exempelvis, en ekonomisk utsatthet med en lägre ekonomisk standard än övriga Sverige (Liberalerna 2008). En ohälsa i form av en ökad risk att dö i förtid (Hartman & Sjögren 2018). De boende blir i en högre utsträckning påverkade av kriminella nätverk (Polisen 2017). Väsentligt sämre skolresultat än övriga Sverige (Holmlund, Sjögren & Öckert 2020). En minskad benägenhet att delta i demokratiska val (Strömblad 2003).

De negativa konsekvenserna av utanförskap och socioekonomisk segregation är mångfasetterade och det går inte överbetona betydelsen av att minska dessa i ett välmående samhälle. Med demografiska statistikområden (DeSO) så ämnar vi att replikera metoden som Liberalerna och Sanandaji har använt i form av att kvantifiera antalet områden och andel personer som befinner sig i ett utanförskap. Vi definierar områden på valdistrikts- och grannskapsnivå i Sverige där vi väger in faktorer såsom förvärvsfrekvens, valdeltagande och

skolresultat som ämnar att beskriva utanförskapet. Därmed vill vi slutligen kunna svara på om utanförskapet har förändrats sedan 2012.

2. Syfte

Syftet med studien är att med användning av SCB:s DeSO-områden kvantifiera antal utanförskapsområden och boende i utanförskapsområden baserat på en metod utvecklat av Liberalerna (2004). Utöver kvantifieringen så är syftet att jämföra antal utanförskapsområden med tidigare kvantifieringar av Liberalerna (2004), Liberalerna (2006) och Sanandaji (2014b) för att uppskatta om utanförskapet i Sverige har förändrats. Vi vill även undersöka hur socioekonomiska faktorer skiljer sig från utanförskapsområden och övriga Sverige, samt hur de skiljer sig inom utanförskapsområden.

3. Utanförskap och social exkludering

Forskning med direkt hänsyn till utanförskap i allmänhet är begränsad, däremot finns det en omfattande forskning kring relaterade begrepp som anses vara besläktat med begreppet utanförskap (Davidsson 2016). Ett exempel på detta är fenomenet "social exklusion" som problematiserar begreppet utanförskap (Stigendal 2016). Utanförskap brukar beskrivas i termer av ett tillstånd, exempelvis att kvantifiera hur många som befinner sig i ett utanförskap, men social exkludering riktar fokus på utanförskap som en process (Dahlstedt 2018). Social exkludering blir därmed vår analytiska ansats som vägleder till en ökad förståelsen av utanförskapets mekanismer och dess effekter. I det följande avsnitt kommer vi beskriva utanförskapet som en process där samvarierande effekter av social exkludering bidrar till att sociala villkor i vissa boendeområden skiljer sig från övriga Sverige.

Vi utgår ifrån fyra olika dimensioner av begreppet av social exkludering som Dahlstedt (2018) har använt för att beskriva hur de sociala villkoren för de boende i förorter har formats. Den första dimensionen utgår ifrån en rumslig exkludering, vilket i en viss mening betecknar ett beskuret medborgarskap där invånarna saknar liknande tillgång till samhällets geografiska rum såsom urbana miljöer och bostadsmarknad relativt övriga samhället (Schierup & Urban 2016). Den andra dimensionen berör en exkludering från arbetsmarknaden och ekonomisk hushållning som substantiellt skiljer sig från övriga samhället och begränsar social rörlighet (Løken, Mogstad & Wiswall 2012). Den tredje dimensionen är utbildningens exkludering som ofta berör både immateriella och materiella ting såsom förhållandet mellan socioekonomisk tillvaro och skolmässig prestation men även skillnader i resurser bland skolor och kvalité i undervisning (Tarabini, Jacovkis & Montes 2018). Den sista dimensionen är politisk exkludering, vilket ofta fokuserar på marginaliserade gruppers valdeltagande och representation i demokratiska val (Hedström & Smith 2013). Avslutningsvis så förklarar Dahlstedt (2018) att var dimension ofta samvarierar och förstärker varandra i komplexa processer.

3.1 Den rumsliga exkluderingens mekanismer

De senaste decennier har det skett en polariserande utveckling framförallt i Sveriges storstäder. En utveckling som har inneburit att utsatta socioekonomiska grupper ofta med etniska inslag har i större utsträckning bosatt sig runt storstädernas yttre områden (Malmö är undantaget). Sverige har därmed en rumslig klassegregation (Fell, Guizana & Elander 2019). Utvecklingen beror på att beståndet av allmännyttiga bostäder och hyresrätter har minskat på bostads- och hyresmarknaden, däremot har förekomsten av dessa boendeformer koncentrerats i regioner oftast i storstädernas förorter. Hushåll med utländsk bakgrund och låga inkomster har ofta begränsade valmöjligheter att välja var man vill bo vilket bidrar till att fördelningen av dessa svaga socioekonomiska grupper blir hög i Sveriges förorter (Andersson et al. 2008). Därmed så åtskiljs resurssvaga och resursstarka grupper i städer med en rumslig dimension som bidrar till polarisering.

Boendesegregationen har ett starkt samband med socioekonomisk och etnokulturell segregation. Områden med hög andel infödda svenskar har, generellt sett, boende med en bättre ekonomisk ställning än boende i ett område med hög andel med utländsk bakgrund (Dahlstedt 2018). Segregationsmönstren tenderar dock inte att ha en inverkan av att etniska grupper eftersträvar att bo med etniska grupper med snarlika härkomst. Andersson, Berg och Dahlberg (2018) har analyserat en trend i inrikesföddas flyttbeteende efter en ökning av flyktinginvandringen under perioden 1997-2010. De finner att inrikesföddas flyttbeteende inte påverkas av en förändrad etnisk sammansättning, däremot drivs inrikesföddas flyttbeteende av att flyktinginvandringen medför en förändrad socioekonomisk sammansättning av befolkningen. Med andra ord så vill "välutbildad och rik bo med välutbildad och rik" (Andersson, Berg & Dahlberg 2018).

Den här rumsliga exkluderingen för socioekonomiskt utsatta grupper hänvisade till segregerade områden medför negativa effekter framförallt för de unga boende i området såsom överrisk att ha blivit lagförd, arbetslöshet, ekonomiskt biståndsberoende och lägre utbildningsnivå (Brännström, Sellström & Arnoldsson 2010). Även vuxna och äldre i dessa områden kan drabbas hårt. Sverige uppvisar en oroande utveckling där skillnader i förväntad livslängd ökar i vissa kommuner på grund av ökad risk att dö i förtid, främst bland fattiga och lågutbildade kvinnor (Hartman & Sjögren 2018). Man tenderar att beskriva dessa negativa effekter som "grannskapseffekter". Vilket är forskning om den samlade effekten på en individ av att växa upp och leva i ett särskilt område. Negativa grannskapseffekter kan ha stor betydelse för ungdomars framtida livsvillkor, framförallt för nyanlända invandrare. Om bosättningsmönstren följer redan en etablerad boendesegregation så finns det en överhängande risk att ojämlikhet i välstånd och fattigdom återupprepas med nya generationer (Dahlstedt 2018). Därav kan ett område med en socioekonomisk svaghet, påverka boendes uppfattning om utsatthet och marginalisering. Det kan leda till en erodering av social tillit till grannar och boenden i området samt förtroendet i samhällets institutioner (Gerell 2014). Exempelvis, Stockholm stad uppvisar stora skillnader i social tillit i olika bostadsområden, framförallt är tilliten lägst i områden med hög andel socioekonomiskt utsatta grupper (Löfvenius 2016). De områden med hög koncentration av resurssvaga hushåll som uppvisar lågt förtroende mellan boende har en även

en minskad kollektiv förmåga att upprätthålla en viss önskad social ordning. Vilket bidrar till att boende i de här områdena blir till en högre utsträckning utsatta för kriminalitet och påverkade av kriminella nätverk (Polisen 2017). Command (2018) rapporterar att andelen män och kvinnor utsatta för brott mot enskild person är högre i utsatta områden jämfört med män och kvinnor i andra delar av urbana områden. De upplever även en större otrygghet att bo och vistas i utsatta områden (Command 2018). Avslutningsvis så beskriver Dahlstedt (2018) att rumslig exkludering inte enbart beror på materiella villkor och förutsättningar på en bostadsmarknad utan de samspelar med en subjektiv upplevelse av området relativt övriga staden. Den subjektiva upplevelsen kan förvärras av det mediala gestaltandet av utsatta områden som något "utanför" det svenska samhället, därav så upprättas begreppet "parallelsamhälle" som distanserar utsatta områden som något beläget vid sidan av det övriga samhället. Konsekvensen kan både bli en rumslig och symbolisk gränsdragning vilket kan yttra sig i en minskad benägenhet att röra sig i övriga samhällets miljöer och upprätthålla institutioner (Dahlstedt 2018).

3.2 Den ekonomiska utsatthetens mekanismer

Sverige utmärker sig bland övriga europeiska länder med jämförbart lägre materiell och social fattigdom enligt Europeiska unionens (EU) standardiserade mått. Däremot så lever fyra procent av Sveriges befolkning lever fortfarande kvar i fattigdom och andelen som lever i relativt allvarlig materiell fattigdom har ökat de senaste åren (SCB 2018c; SCB 2020l). Utvecklingen beror inte på att inkomsterna har blivit lägre utan inkomstskillnaderna är idag större, vilket innebär att gränsen för vad som definieras som låg ekonomisk standard är högre idag (SCB 2018b). Trots att Sverige är bland de länder i EU med en låg andel av invånare under gränsen för fattigdom så är skillnaden i risken för att hamna i fattigdom mellan inrikesfödda och utrikesfödda större än genomsnittet i EU (SCB 2020m).

Det finns systematiska skillnader i exkludering på arbetsmarknaden mellan inrikesfödda och utrikesfödda. Andelen förvärvsarbetande är högre bland de inrikesfödda än de utrikesfödda. Allra lägst är andelen bland de som är födda utanför Europa och de som har invandrat till Sverige någon gång de senaste 10 åren (SCB 2019b). Tidigare studier visar på att etableringen på arbetsmarknaden tar lång tid för invandrare, i synnerhet för nyanlända flyktingar. Åslund, Forslund och Liljeberg (2017) har analyserat arbetsmarknadsetablering av flykting och anhöriginvandring till Sverige under perioden 1990-2014. Författarna förklarar att etableringsprocessen är långsam och ofta resulterar på lång sikt i en lägre sysselsättning och lägre förvärvsinkomst relativt genomsnittet i arbetskraften. Däremot kan ursprungsland i en viss grad prediktera diskrepanser mellan olika gruppers etablering på arbetsmarknaden. Exempelvis så beskriver Åslund, Forslund och Liljeberg (2017) de här skillnaderna i inträde till arbetsmarknaden med att jämföra kohorter av flykting- och anhöriginvandring från före detta Jugoslavien och Irak. Invandrare från forna Jugoslavien hade en snabbare kontakt och etablering på arbetsmarknaden. Däremot kan en högre utbildning främja etableringsprocessen proportionellt med hur hög utbildningen är. Utbildning brukar oftast beskrivas som en

betydande del av en individs humankapital och därför är termerna oftast utbytbara då Sverige har som politisk inriktning att de främsta humankapitalinvesteringarna sker i skolbanken och ej på arbetsplatsen (OECD 2015). Åslund, Forslund och Liljeberg (2017) sammanfattningsvis fastslår att en utdragen etableringsprocess på arbetsmarknaden för flykting- och anhöriginvandring har varit relativt stabil över tid (konjunkturläget kan påverka inträdet på arbetsmarknaden under de första åren efter invandring) och det finns betydande skillnader i etablering av invandrare från olika ursprungsländer.

En rad studier visar även på att exkludering på arbetsmarknaden kan bero på diskriminering. Den första typen av diskriminering på arbetsmarknaden i ekonomisk teori är preferensbaserad arbetsgivardiskriminering. En arbetsgivare nekar anställning på grund av att en arbetssökande individ besitter attribut som arbetsgivaren finner icke önskvärda trots snarlika kvalifikationer bland andra sökanden som anses var potentiella kandidater till arbetet. Attribut kan bestå utav kön, ålder, etnisk bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning (Martinsson 2018). Becker (1957) menar på att preferensbaserad diskriminering kan ta uttryck att arbetsgivaren är villig att betala en extra kostnad för att undvika oönskade attribut (exempelvis etnicitet). Konsekvensen kan bli högre lön eller anställning för gruppen med önskad etnicitet (Becker 1957). Utöver preferensbaserad diskriminering så kan en grupp bli exkluderade av arbetsgivare på grund av statistisk diskriminering där bristfällig information och inte preferenser styr arbetsgivarens val vid anställning. Teorin formulerad av Arrow (1971) menar på att två individer som har till synes identiska kvalifikationer utom en gruppstillhörighet kan resultera i att arbetsgivaren använder känd information om gruppens genomsnittliga egenskaper och förmågor till att selektera individen. För en individ som tillhör en grupp var arbetsgivaren anser har genomsnittliga sämre egenskaper så kan det resultera i att extra kvalifikationer behöver presenteras för att bli anställd och därmed så höjs tröskeln till arbetsmarknaden (Arrow 1971). Det är svårt att urskilja till vilken grad preferensbaserad eller statistisk diskriminering är dominerande i förklaringen till varför en grupp blir diskriminerade på arbetsmarknaden. Däremot går det att uppskatta diskriminering. Eriksson och Lagerström (2007) har funnit att utländskt namn på CV uppladdat arbetsförmedlingens hemsida resulterar generellt sett i 25 procent mindre kontakter än ett svenskklingande namn på Cv:t. Fler kontakter innebär högre sannolikhet att få ett arbete (Eriksson och Lagerström 2007). Nordström och Åslund (2007) utvärderar ett försök av Göteborgs kommun att minska graden av diskriminering med att avidentifiera arbetssökning. Författarna finner att avidentifiering av individer vid arbetssökning resulterar i en ökad sannolikhet för både individer med utländsk bakgrund och kvinnor får arbetsintervju (Nordström och Åslund 2007). Vernby och Dancygier (2018) finner liknande resultat men lyckats även identifiera en etnisk hierarki. Med fiktiva arbetssökningar så finner de att sökande från Somalia och Irak men inte sökande från Polen har lägre sannolikhet att kallas till intervju jämfört med en sökande från Sverige (Vernby och Dancygier 2018).

Bristfällig information om arbetssökandes produktivitet inte är unikt till invandrare eller minoriteter men det kan skapa försvårande omständigheter för invandrare att etablera sig på arbetsmarknaden på grund av insider-outsidermekanismer. Insiders har etablerat en särställning på arbetsmarknaden då de kan kräva högre ingångslöner och undvika lönepress konkurrens genom ackumulerade arbetslivserfarenheter och referenser. En vuxen nyanländ invandrare har

framför sig en kortare tid på arbetsmarknaden vilket kan avskräcka individen och arbetsgivaren att investera så att man blir en insider. Detta resulterar att outsiders utan företagspecifika kunskaper och erfarenheter (vilket invandrare ofta saknar) vals bort av arbetsgivare då de innebär en mer riskfylld anställning (Sjögren & Zenou 2007).

Utöver diskriminering och insider-outsidermekanismer kan felmatchning ge en delvis förklaring till varför invandrare har en svag ställning på arbetsmarknaden. Felmatchning kan vara associerat med friktionsarbetslöshet för en kortare tid som kan vara influerat av geografiska eller tidsmässiga avstånd till arbetsgivaren vilket resulterar i dåliga arbetsmarknadsutfall då arbetsgivaren och sökande inte finner varandra. Zenou, Åslund och Östh (2006) finner i Sverige att en stor mängd arbete till antalet boende inom en fem kilometers radie ökar sannolikheten att få ett arbete. Dock för flyktingar till Sverige under 1990-91 så placerades dem efter utbud av lediga boenden snarare än avstånd till en fungerande arbetsmarknad (Zenou, Åslund & Östh 2006). Det här kan resultera i att arbeten blir mindre attraktiva i relation till kostnaden för pendling. Sökandet till arbeten blir ineffektivt då man är geografiskt belägen för långt bort. Variationen av jobb man avser att söka kan även bli mindre om attraktiva jobb ligger för långt bort (Sjögren & Zenou 2007). Utöver geografisk felmatchning så beskriver SCB (2017) att invandrare har generellt en lägre förvärvsfrekvens ty matchning på arbetsmarknaden är bristande. En delförklaring till diskrepansen i förvärvsfrekvens är att invandrare har en utbildningsstruktur relaterat till yrkesområden som ej är lika eftertraktade på arbetsmarknaden och att kompetenser hos invandrare är inte tillräckligt tillgodosedda (SCB 2017).

En risk för exkludering på arbetsmarknaden är inte jämnt fördelat över befolkningen. Unga och personer med utländsk bakgrund befinner sig i synnerhet i en position att bli exkluderade. Det här bidrar inte enbart med försämrade materiella villkor att ta del i liknande konsumtionsmönster som övriga befolkningen utan bidrar med en bristande tilltro för ens möjlighet att i framtiden kunna bli självförsörjande. Långvarigt försörjningsstöd anpassat efter behov skapar en upplevelse av maktlöshet och brist på autonomi. Därmed så etableras en materiell gräns som formar en individ exkluderad på arbetsmarknaden självupplevelse och plats i samhället som ytterligare förstärker social exkludering (Dahlstedt 2018).

3.3 Utbildningens exkluderande mekanismer

Utbildningen är ett av Sveriges främsta verktyg att främja social mobilitet, kompensera för ojämlikheter och realisera framtidsdrömmar hos individer (Dahlstedt 2018). Däremot så finns ett starkt samband mellan socioekonomisk bakgrund och barns betyg från grundskolan. Sambanden kan bero på en rad olika underliggande faktorer som är individrelaterade (exempelvis sämre kognitiv förmåga), familjerelaterade (exempelvis orolig familjesituation) och skolrelaterade (exempelvis bristande kvalitet i undervisning) (Johannesson 2017; Skolverket 2018; Holmlund et al. 2014). Barn som växer upp i familjer med försörjningsstöd eller hos vårdnadshavare utsedda av socialtjänsten har betydligt lägre betyg än andra barn och löper en överrisk att ha en ogynnsam skolutveckling över tid (Vinnerljung, Berlin & Hjern

2010). Ofullständiga eller låga betyg har en negativ påverkan för barns utbildningskarriär oavsett social bakgrund, då benägenheten att studera vidare minskar med sämre betyg. Svaga skolresultat i grundskolan ökar även risken för framtida psykosociala problem. Exempelvis framtida självmordsbeteende, kriminalitet och missbruk (Vinnerljung, Berlin & Hjern 2010). Låg utbildning kan även leda till generellt sett sämre hälsa och sämre förutsättningar till god hälsa då grupper med låg i högre utsträckning har ohälsosamma levnadsvanor är grupper med högre utbildning (Folkhälsomyndigheten 2015).

De allra flesta barn i grundskoleåldern går på en skola som är nära hemmet, då boendesegregation har ökat så är det föga förvånande att skolsegregationen har ökat (Martinsson 2020). I och med att boendesegregationen tenderar att följa socioekonomiska segregationsmönster så blir konsekvensen att även utbildning är en grogrund för ojämlikhet (Dahlstedt 2018). Skolsegregationen medför att sammansättningen av elever i allt högre grad följer en etnisk och socioekonomisk struktur. Elever socialiserar sig därmed i högre grad med elever med liknande social bakgrund och ursprung. Segregeringen ger upphov till skillnader i resultat bland elever och skolor. Skillnader kan delvis förklaras med skiftande kvalitet och resurser bland skolor, men det finns även ett samband mellan elevens förutsättningar (föräldrarnas utbildningsnivå, migrationsstatus etc) och utfall i resultat (Holmlund, Sjögren & Öckert 2020). Andelen elever med sämre förutsättningar har under 2000-talet ökat i skolor i socioekonomiskt utsatta områden (Gustafsson 2010). Skolsegregationen har även förstärkts i urbana områden med en låg andel av inrikesfödda med en ökad andel av elever med utländsk bakgrund i takt med ökad invandring (Andersson, Östh & Malmberg 2010).

En ökad skolsegregation kan inte bara tillskrivas en ökad boendesegregation, utan en del av skolsegregation kan även förklaras med de reformer som infördes under 1990-talet. Grundskolan decentraliserades, fritt skolval infördes och friskolor tilläts att etableras (Holmlund et al. 2014). Med hänsyn tagen till boendesegregation så existerar det ett samband mellan en mer utbredd skolsegregation för utrikesfödda och inrikesfödda samt utländsk och svensk bakgrund i de kommuner där fritt skolval är betydligt vanligare än övriga kommuner (Böhlmark, Holmlund & Lindahl 2015). Valfrihetsreformen har däremot både positiva och negativa effekter för integrationen för elever med utländsk bakgrund. För elever med starka förutsättningar så kan valfrihetsreformen innebära en utökad valmöjlighet till skolor och sociala sammanhang som inte är begränsat till boendesegregationen. Därmed så ytterligare förstärks skolsegregationen och skolor i socioekonomiskt utsatta områden homogeniseras då variationen i elevsammansättningen blir ännu mindre (Ambrose 2016).

Avslutningsvis så synliggörs den sociala exkluderingen även i den svenska skolans utbildning. Segregationsmönster tillsammans med skolreformer såsom valfrihetsmöjligheten har bidragit till att utbildningen är mer segregerad efter social och etnisk struktur. Vilket har påverkat att skolan är mindre likvärdig och fungerar mindre som en mötesplats för att plana ut ojämlika villkor i elevers olika förutsättningar (Dahlstedt 2018).

3.4 Den politiska exkluderingens mekanismer

I en representativ demokrati där medborgarna genom fria och regelbundna val kan rösta på kandidater till förtroendeuppdrag så anses nivån på valdeltagandet vara en indikator på ett demokratins välstånd (Öhrvall 2006). Trots den allmänna rösträtten så finns det stora skillnader i valdeltagandet i samhället, att bo i socialt utsatta områden visar på att ha en negativ effekt på valdeltagandet till kommun- och landstingsfullmäktige och riksdagsval (Strömblad 2003; Dahlstedt 2018). Andelen som deltar i allmänna val är betydligt lägre bland utrikesfödda än inrikesfödda. Benägenheten att rösta ökar dock om en av föräldrarna är född i Sverige, allra högst om båda föräldrarna är födda i Sverige (Bevelander & Spång 2017). Anmärkningsvärt är att i riksdagsvalet 2014 så fanns det 157 valdistrikt med en högre andel röstberättigade som var utrikesfödda än inrikesfödda. De här valdistrikten kännetecknas samtidigt av ekonomisk utsatthet och låg utbildningsnivå (Dahlstedt 2018).

Utrikesfödda är även en underrepresenterad grupp i politiska församlingar. Förklaringen till detta tycks inte bero på individspecifika resurser såsom inkomst, utbildning, inkomst eller kontextuella faktorer, exempelvis parti- och valsysteem. Utan det tycks delvis bero på att utrikesfödda i högre grad bor i större kommuner där förhållandet mellan röstberättigade och antal platser till kommunfullmäktige är lägre än kommuner med mindre antal röstberättigade (Bevelander & Spång 2017). Det går däremot inte att utesluta att diskriminering från ledare i politiska organisationer är en betydande del av förklaringen till varför utrikesfödda är underrepresenterade (Dancygier et al. 2015). Framförallt så är underrepresentationen är speciellt tydlig i utsatta områden runt Sverige förorter. Andel nominerade i till valet för kommun- och landstingsfullmäktige samt till riksdagen år 2014 var betydligt lägre än övriga områden och rikets genomsnitt (Edling 2015).

Representation i den politiska arenan är en av de mer betydande komponenterna för inkludering i samhället. Politisk underrepresentation utgör därmed en av de tydligaste former av social exkludering (Madanipour 2011). Dahlstedt (2005) förklarar att om resurssvaga områden som till följd av segregationsmönster inte upplever sig representerade i demokratiska institutioner så tenderar boende i de här områden att forma en allt mer reserverad inställning gentemot demokratiska institutioner, vilket cementerar upplevelsen av social exklusion (Dahlstedt 2005).

4. Utanförskapsdefinitioner av partier och organisationer

Det existerar ingen stringent och universal definition av utanförskap i den svenska politiska och offentliga diskursen (Davidsson 2016). Trots att begreppet eller synonymer till begreppet har existerat som ett socialt fenomen under flera decennier. Utan olika definitionerna av begreppet har uppstått i kontexten av de organisationer som har myntat dem. Dahlstedt (2018) menar att fastställandet av utanförskapets definition, med avseende på en stigmatiserande och alarmerande situation i urbana miljöer, som ett politiskt diskussionsobjekt är uppkommen ur debatten huruvida Sveriges bild av ett lyckat "Folkhem" har uppnåtts eller ej. Ett Folkhem,

även den "Svenska Modellen", som ursprungligen varit en dröm om att bygga ett jämlikt och demokratiskt "folkets hem", samt en vara en medelväg mellan socialism och kapitalism har istället lett till ojämlikhet, misstro mot politiken samt en ekonomisk och social exkludering (Dahlstedt 2018)

Under år 2006 och under den valrörelse som löpte fram till regeringsskiftet så fick begreppet allt mer en tydligare plats i den politiska diskursen genom att de fyra borgerliga partierna introducerade regeringsalternativet Allians för Sverige. Alliansen menade på att den existerande konfliktlinjen som är avgörande för Sveriges framtid inte längre var mellan arbete och kapital utan att den då istället var mellan arbete och utanförskap (Dahlstedt 2018). Alliansens fokus på utanförskap var konsistent genom hela valrörelsen, något som dåvarande finansminister Anders Borg ansåg vara en av de bidragande faktorerna till valsegern 2006 (Landsorganisationen [LO] 2014).

Riksrevisionen riktade kritik gentemot Alliansens definition och mätning av begreppet vilket även ledde till Riksrevisionens uppmaning om att tydligare definiera begreppet (LO 2014). Riksrevisionen ansåg bland annat att det existerade orättvisor inom mätningen av begreppet och pekade på exempelvis problematiken med att korttidsarbetslösa och korttidsjukskrivna inkluderades i beräkningen medan personer med svag ställning på arbetsmarknaden uteblev helt (Davidsson 2016). Riksrevisionens kritik gentemot regeringens definition av utanförskap ger skäl till frågan om vad för typer av definitioner det finns av utanförskap då en tydlig och universal definition av begreppet ej existerar.

4.1 Urval av partier, myndigheter och organisationers definitioner av Utanförskap

Då denna uppsats metod är inspirerad av en politisk rapport, som har fokuserat kring begreppet utanförskap, och att vår uppsats också i sig centrerar kring ämnet, så är det relevant att även förstå hur andra partier definierar begreppet utanförskap. Därför kommer olika partiers definitioner av begreppet att presenteras. Begreppet figurerar även i rapporter från myndigheter och andra organisationer varpå dessa definitioner även presenteras för att ge ett ytterligare sken på hur utanförskap definieras.

Liberalernas definition av utanförskap är en kombination av sysselsättningsnivå, skolresultat och valdeltagande. Begreppet är baserat på att andelen sysselsatta, åldersgruppen 20 - 64 år, skall understiga 60 procent i kombination med att antingen skolresultatet eller ett områdes valdeltagande skall understiga 70 procent. År 1990 kunde Liberalerna enligt denna definition klassificera tre utanförskapsområden i Sverige. Mellan år 1990 och 2002 så hade detta antal stigit med hela 125, till 128 totalt. År 2006 kunde 156 utanförskapsområden klassificeras enligt liberalernas definition varpå dessa 156 områden befolkades totalt av 493 070 invånare. År 2012 uppskattades 155 utanförskapsområden (Liberalerna 2014). Däremot så är den senaste uppskattningen av Liberalerna år 2012 baserad på en metod som skiljer sig från tidigare års rapporter (Sanandaji 2014b).

Centerpartiets definition av begreppet är något smalare än Liberalernas definition då Centerpartiet baserar utanförskapsområden enligt andelen förvärvsarbetande som understiger 50 procent i åldersgruppen 20 - 64 år i Small Areas for Market Statistics (SAMS)-områden. Efter identifieringen av områden där andelens förvärvsarbetande understiger 50 % så jämför man med faktorer som inkomster från offentliga ersättningar samt förvärvsinkomster. Centerpartiet kunde enligt deras definition identifiera 149 stycken utanförskapsområden i Sverige med totalt ca 200 000 berörda invånare (LO 2014).

Moderaterna har haft flera tolkningar och modeller av utanförskap som under tiden har blivit något reviderade av både partiet och även av Riksdagens Utredningstjänst. Partiet har utgått ifrån "bred arbetslöshet" i deras definition av utanförskap, ett begrepp och uträkning som lyder enligt:

$$\text{Bred Arbetslöshet} = \frac{\text{Befolkningen i förvärvsaktig ålder} - \text{Sysselsatta} - (\text{Heltidsstuderande} - \text{arbetsökande studenter})}{\text{Befolkningen i förvärvsaktig ålder}} \quad (1)$$

Denna modell reviderades något av Riksdagens utredningstjänst som nu inkluderar alla som enligt SCB är arbetslösa, frivilligt står utanför arbetskraften utan att vara studerande, innehar sjuk- eller aktivitetsersättning (ej sjukskrivna) vilket har lett till definitionen:

$$\text{Bred Arbetslöshet} = \frac{\text{Befolkningen} - \text{Sysselsatta} - \text{Heltidsstuderande ej i arbetskraften}}{\text{Befolkningen}}$$

(2)

Moderaterna utförde denna beräkning av utanförskapsområden baserat på månatliga intervall varpå med denna definition så kunde Moderaterna identifiera att ett snitt på 1 044 442 personer varje månad befann sig i utanförskap (LO, 2014).

År 2016 beställde även Moderaterna en rapport utförd av SCB för att återigen kartlägga utanförskapet, denna gång med utgångspunkten i andelen förvärvsarbetande som understeg 50%, år 2014, i de 9000 SAMS-områden som existerade i Sverige. Denna rapport fastställde att 130 områden präglades av ett utanförskap (Moderaterna 2016).

Riksdagens utredningstjänst har använt sig av en modell utarbetad av Per Schlingmann och Arbetsmarknadsdepartementet när de har beräknat utanförskap (LO 2014). Modellen grundar sig i en summa av antalet individer (16-64 år) som är öppet arbetslösa, latent arbetssökande (inkluderat heltidsstuderande som söker arbete), undersysselsatta, personer med sjukpenning och sjuk- eller aktivitetsersättning. Denna summering ger antalet personer i utanförskap enligt Schlingmann och Arbetsmarknadsdepartementets definition. Likt som på Moderaternas vis så presenterades denna data även på månatliga intervall varpå det kunde, i december månad år 2006, fastställas att totalt så befann det sig 1 559 371 personer i utanförskap enligt Per Schlingmann och Arbetsmarknadsdepartementets definition (LO 2014).

SCB har även ett begrepp, kallat helårsekvivalenter, som skiljer sig något från Arbetsmarknadsdepartementets modell. Helårsekvivalenter beaktar sjukpenningens relation till utanförskap vid att det krävs att en eller två personer har gått på sjukpenning i över ett halvår (SCB 2020d). Dessa helårsekvivalenter används då för beslutsfattande underlag gällande olika ersättningssystem. Med detta som utgångspunkt så kunde SCB identifiera 1 022 168 helårsekvivalenter år 2006 (LO 2014) och vid 2019 kunde 745 272 helårsekvivalenter uppskattas (SCB 2020a). Som namnet helårsekvivalenter understryker så är begreppet baserat på en årsbasis räkning. Enligt SCB så kan dock två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans utgöra en helårsekvivalent vilket gör att i vissa fall så kan dessa 1 022 168 stycken helårsekvivalenter ge en viss typ av underskattad uppskattning av individer som befinner sig i utanförskap (SCB 2020d). SCB:s Helårsekvivalenter i olika ersättningssystem för personer mellan 20-64 år är summan av personer med ekonomiskt bistånd, befinner sig i arbetsmarknadsåtgärder, är arbetslösa, innehar sjukpenning samt sjuk- och aktivitetsersättning (LO 2014).

Sveriges Näringslivsägda hemsidan Ekonomifakta definierade även deras syn på utanförskap som fokuserar på de individer som står utanför arbetskraften, bortsett från heltidsstuderande studenter (LO 2014). Grupper som då räknas in i utanförskap är öppet arbetslösa, arbetslösa studenter, latent arbetslösa, förtidspensionärer, sjukskrivna, hemarbetande och värnpliktiga. Begreppet beräknas genom befolkningen (16-64 år) minus sysselsatta och studenter som inte vill ha arbete adderat med personer i arbetsmarknadsåtgärder. Ekonomifakta kunde med denna uträkning identifiera att 1 123 650 individer befann sig i utanförskap i Sverige år 2006. (LO 2014).

Brottsförebyggande rådet (BRÅ), är en statlig organisation som inte i sig definierar utanförskap, men har presenterat begreppet socialt utsatt område. Enligt BRÅ så definieras socialt utsatta områden enligt faktorerna inkomstnivå, uttag av försörjningsstöd samt åldersstruktur (BRÅ 2018). Dessa faktorer analyseras var för sig och slås sedan ihop för att skapa ett index där de områden med högst index klassificeras som socialt utsatta. Exempelvis skall medianinkomstens åldersspann gälla för personer mellan 20 år och uppåt, per SAMS-område. Uttag av försörjningsstöd analyseras utifrån medelvärdet av antalet månader med uttag av försörjningsstöd för personer som är mellan 18 år och uppåt, per SAMS-område. Gällande åldersstruktur, så tas andelen “unga vuxna” i hänsyn som en indikator till ett socialt utsatt område, vilket benämns som andelen invånare i åldern 16–30 år, per SAMS-område (BRÅ 2018).

Polisen använder sig av två snarlika begrepp till socialt utsatta områden, nämligen utsatt område samt särskilt utsatta områden. Polisens definition av utsatta områden särskiljer sig dock från BRÅ:s definition med att ett utsatt område är ett område som är “avgränsat och karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället” (Polisen 2017, s. 4). Med inverkan menar Polisen att det hör till en social kontext, att lokalt kriminella i området har en agenda att inneha makt och kontroll över området. År 2019 uppskattades 28 utsatta områden (Polisen, 2019). Särskilt utsatta områden definieras av Polisen som ett område färgat av en “social problematik och kriminell närvaro

som lett till en utbredd obenägenhet att delta i rättsprocessen och svårigheter för polisen att fullgöra sitt uppdrag.” (Polisen 2017, s. 10). År 2019 kunde 22 områden definieras som särskilt utsatta (Polisen 2019).

Andra benämningar som har behandlat begreppet utanförskap är Lokalt Utvecklingsavtal, (LUA)-områden, som framställdes av regeringen i samarbete med specifika kommuner som hade en hög grad av just utanförskap (SCB 2020j). De faktorer som man utgår ifrån när man definierar att ett område behöver ett lokalt utvecklingsavtal är antalet personer som förvärvsarbetar mellan 20-64 år, antalet personer med långvarigt försörjningsstöd mellan 20-64 år, andel unga som varken förvärvsarbetar eller studerar mellan 20-24 år, antalet grundskoleelever som är behöriga till gymnasieskolan samt den relativa skillnad mellan antalet sysselsatta bland inflyttare och utflyttare i åldern 20-64 år (Arbetsmarknadsdepartementet 2012). Totalt identifierades 38 LUA områden (SCB 2020j).

År 2012 introducerades istället Urbant utvecklingsarbete (URB)-områden, varpå fokus ligger vid att ge stöd till kommuner som arbetar med att utvärdera, inhämta, utbyta samt sprida kunskap om sina stadsdelar med brett utanförskap. 15 av de 38 LUA områden definierades som URB områden vid begreppsbytet. URB utgår från de sex faktorer som används för LUA områden samt även den tillagda faktorn av att man väger in kriminalitet till begreppet. Detta genom att analysera antalet anmälda brott i ett område samt även analysera känslan av otrygghet och oro för att brott skall uppstå i ett område (Arbetsmarknadsdepartementet 2012). Antalet URB områden uppgick år 2018 till 15 stycken områden (SCB 2020j).

För att ge en sammanfattande bild av hur de olika partier, statliga samt icke-statliga organisationers bild av utanförskap ser ut så presenteras nedanstående tabell (tabell 1).

Tabell 1. Sammanställning av Partier, Myndigheter och Organisationers definitioner av utanförskap

Parti eller Organisation	Faktorer	Områden, population i begreppet och andel av dåvarande population*
Moderaterna (2006)	Befolkning, sysselsatta & heltidsstuderande ej i arbetskraften	1 044 442 (2006), 11,46%
Moderaterna (2016)	Förvärvsfrekvens	130 områden (2014)
Centerpartiet	Förvärvsarbetande, SAMS	200 000, 149 områden (2006) 2,19%
Liberalerna	Förvärvsarbetande, valdeltagande, skolresultat	155 områden (2012)
Per S. &	Öppet arbetslösa, arbetsmarknadspolitiska	1 559 371 (2006), 17,11%

Arbetsmarknadsdepartementet	program, latent arbetsökande, undersysselsatta, sjukpenning och sjuk/aktivitetsersättning	
SCB	Ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, arbetslöshet, sjukpenning och sjuk/aktivitetsersättning	745 272 helårsekvivalenter (2019)
Ekonomifakta	Befolkning, Sysselsatta, Studenter, arbetsmarknadsåtgärder	1 123 650 (2006), 12,33%
BRÅ	Inkomst, försörjningsstöd, ålder	386 områden
Polisen	Utsatt område, socioekonomisk status, kriminalitet	28 områden (2019)
Polisen	Särskilt utsatt område, socioekonomisk status, kriminalitet	22 områden (2019)
Regeringen (LUA)	Förvärvsarbetade, försörjningsstöd, högstadiebetyg & sysselsättningsgrad	38 områden (2011)
Regeringen (URB)	Förvärvsarbetade, försörjningsstöd, högstadiebetyg, sysselsättningsgrad & brott	15 områden (2018)

---

*andel av population är beräknad med 2006 års befolkning vilket uppskattades till 9 113 257 (SCB 2020c).

Avslutningsvis så går det att fastställa att det finns en röd tråd som löper genom dessa definitioner där arbetslöshet är frekvent förekommande faktor. Utöver det så verkar det även råda en relativ enhetlig uppfattning om utanförskap där nästan varje enskild definition delar en eller flera faktorer med andra partiers, myndigheter eller organisationens uppfattning av begreppet utanförskap. Med det sagt så går det att spekulera om att, med avseende på definitionernas likheter, huruvida valet av definition i metoden kommer att påverka denna uppsats resultat avsevärt eller ej. Fördelar och nackdelar med de olika definitionerna värt att nämna är exempelvis, som tidigare nämnt, gällande SCB:s helårsekvivalenter är att det kan ge en något underskattad bild av andelen population i arbetslöshet, då det i vissa fall kan ingå två personer i en helårsekvivalent. Utöver det så är en del data mer lättillgänglig för att beräkna på, exempelvis arbetslöshet, vilket underlättar att beräkna antalet i personer i utanförskap i en del definitioner medan annan data kan vara svårare eller mer tidskrävande att få access till, som exempelvis en individs socioekonomiska status som används av Polisen.

5.1 Metod

Metoden som kommer appliceras i den här uppsatsen eftersträvar att replikera metoden som Liberalerna har använt i deras försök till att kartlägga utanförskap i deras rapport publicerad år 2004 (Liberalerna 2004). Sanandaji (2014b) replikerade även denna metod i den senaste upplagan av att försöka kartlägga utanförskapet i Sverige baserat på Liberalernas. Den första sektionen beskriver hur utanförskapsområden har klassificerats baserat på geografiska områden och med socioekonomiska kriterier. Den andra sektionen beskriver hur ytterligare socioekonomiska faktorer har behandlats för att identifiera skillnader mellan utanförskapsområden och mellan utanförskapsområden och Sverige.

5.1 Utanförskapsindex och empiriska mått

Ett utanförskap är resultat av mångfacetterad process där främst en frånvarande av sysselsättning på arbetsmarknaden kombinerat med andra samhällsliga faktorer bidrar en tillvaro som präglas av brist på resurser och en motvilja att delta i samhällets centrala arenor. För att fånga upp denna process och klassificera Sveriges bostadsområden som präglas av djupgående socioekonomiska problem så har följande kriterier använts.

- Färre än 60 procent av de boende i arbetsför ålder förvärvsarbetar
samt
- att den andel som går ut grundskolan med fullständiga betyg är under 70 procent,
eller
- att andelen av röstade i senaste kommunalval är under 70 procent

Dessa tre faktorer sammanvägs till ett medelvärde som definieras till ett utanförskapsindex, detta index skall vara under 70 för att klassas som ett utanförskapsområde. Utanförskapsindexet är naturligt begränsat från noll till 100 procent. Om ett område i studium skulle observeras att ha ett index-tal av 100 så innebär det att samtliga personer mellan 16-64 år är sysselsatta, alla ungdomar slutade nionde klass med fullständiga betyg och att alla röstberättigade röstade i det senaste val till kommunfullmäktige. För illustration, applicerat på hela riket år 2019 så var förvärvsfrekvensen 75,68 procent (SCB 2020b), andelen ungdomar nionde klass som gick ut med fullständiga betyg var 75,5 procent (Skolverket 2019) och valdeltagandet till kommunfullmäktige 2018 var 84,12 procent (Valmyndigheten 2019). Sammantaget så ger det ett utanförskapsindex på 78,43. Vilket innebär att Sverige som ett rike inte uppfyller något kriterium på vad som har definierats för att klassificeras som ett utanförskapsområde

5.2 Data

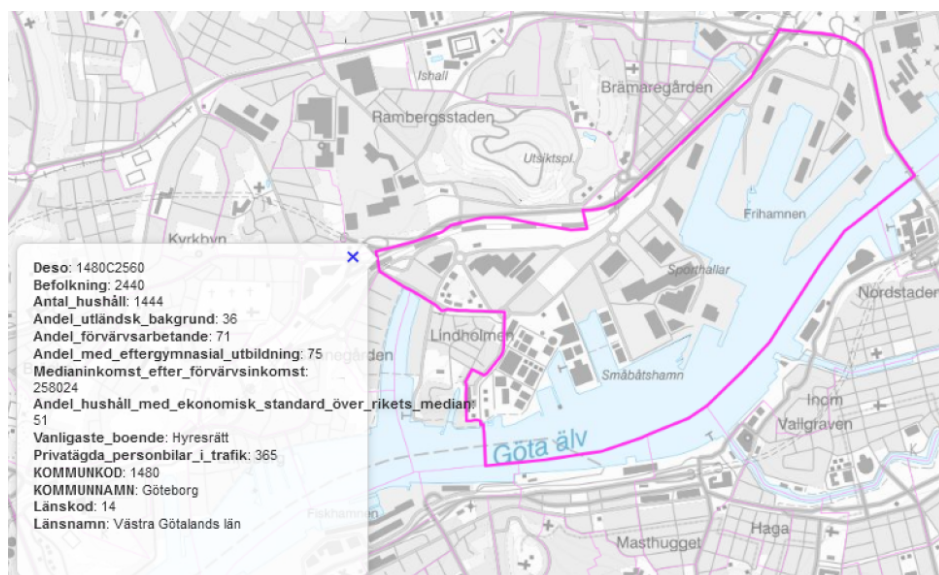
Liberalerna (2004) och Sanandaji (2014b) har i sina rapporter beställt data från SCB. Specifikt data av förvärvsfrekvensen för personer mellan 20-64 år på grannskapsnivå i

storstadsregionerna (Göteborg, Malmö och Stockholm) och på valdistriktsnivå i övriga delar av landet. Ett grannskapsområde i storstadsregionerna är vanligtvis större än ett valdistrikt. För år 2006 och 2012 fanns det ungefär 4800 grannskapsområden och valdistrikt (Sanandaji 2014b). De här områdena är därmed förknippade med ett valdeltagande. Utöver förvärvsfrekvens så har även statistiken för grundskoleresultat för niondeklassare tillhandahållits av SCB (Liberalerna 2004). I de nästkommande avsnitt så presenteras den metod och bearbetning av data som vi har gjort för att definiera utanförskapsområden på grannskaps- och valdistriktsnivå så nära som möjligt likt den metod som Liberalerna (Liberalerna 2004).

5.2.1 Demografiska statistikområden och förvärvsfrekvens

Den 1 januari 2018 publicerade SCB en ny rikstäckande indelning (DeSO-områden) som följer läns- och kommungränserna för offentlig användning. Innan den nya indelningen offentliggjordes så var kommunerna den minsta geografiska area man kunde erhålla registerbaserad arbetsmarknadsstatistik. Alternativt så kunde den geografiska indelningen SAMS-områden användas vilket skapades av SCB tillsammans med kommunerna. Problemet var att indelningen skildes sig åt bland kommuner i Sverige då olika metoder användes. DeSO-områden ersätter därmed SAMS-områden då metoden för indelning är stringent (SCB 2018a). Vi har använt DeSO-områden för att beskriva utanförskapsområden på valdistrikt- och grannskapsnivå.

Ett DeSO-område identifieras unikt genom en kod på nio positioner där de första fem tecken ger information om län, kommun och befolkningskoncentration. De sista fyra siffror beskriver en unik geografisk position (SCB 2020e). De är enbart klassificerade enligt den här koden och har inte givits något geografiskt namn av SCB. Befolkningskoncentrationen tillsammans med naturliga geografiska förutsättningar (exempelvis gator, vattendrag) är de avgörande variablerna för hur ett DeSO-område bestäms. Antalet invånare för ett DeSO-område varierar mellan 327 och upp emot 4250. En stor del av DeSO-områden är i områden med hög befolkningskoncentration. Totalt så finns det 5 984 DeSO-områden i Sverige. Den här definitionen är rikstäckande. Medianbefolkningen för DeSO-områden år 2019 var 1 697 (SCB 2020g), medan medianantalet röstberättigade i kommunvalet 2018 för varje valdistrikt var cirka 1 298 (Valmyndigheten 2018). I figur 1 så illustreras ett exempel på hur en DeSO-område geografiskt ser ut i centrala Göteborg.

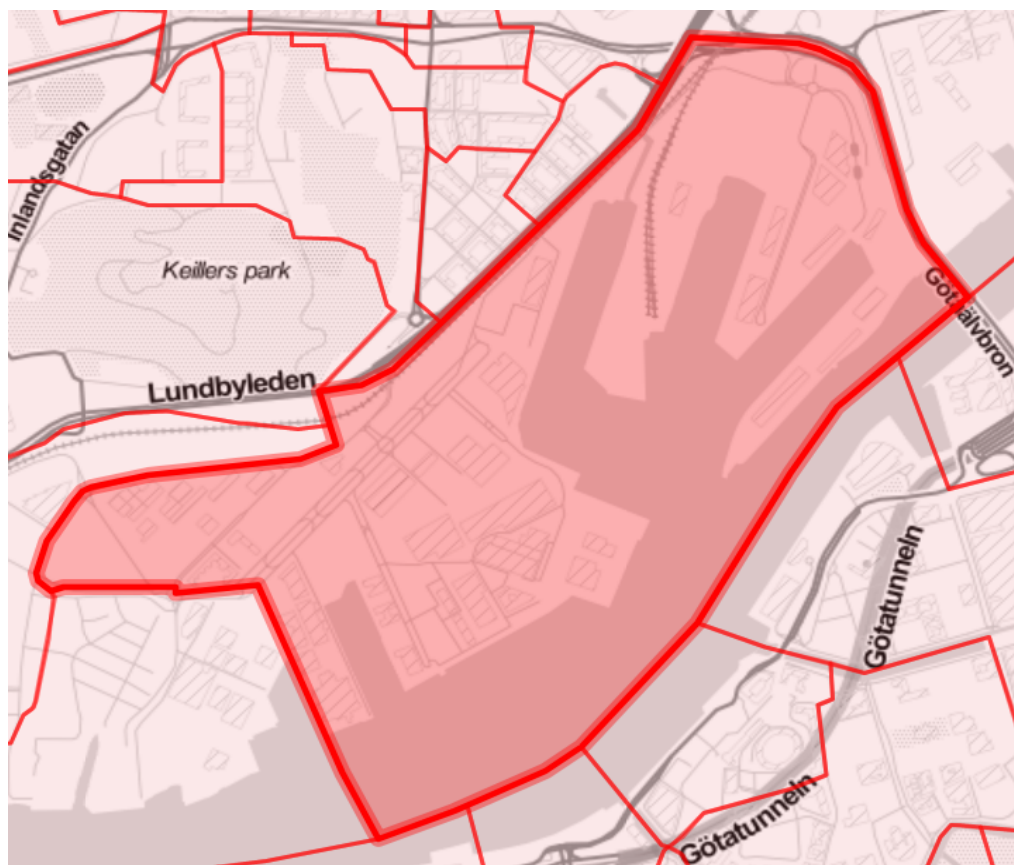
Figur 1: DeSO-område: 1480C2560 i centrala Göteborg.

Liberalerna redovisar sysselsättningsgrad som den variabeln som ingår i definitionen av utanförskapsområden. Men den variabel som faktiskt använts är förvärvsfrekvens (Sanandaji 2014b). Förvärvsfrekvens baseras på faktiska inkomstuppgifter medan sysselsättningsgrad baseras på enkätsvar i arbetskraftsundersökningar där respondenten uppger att ha arbetat minst en timma per vecka. Båda inkluderar dock vissa arbetsmarknadsprogram (Sanandaji 2014b). Förvärvsinkomst kräver en individ har en löneinkomst över ett skattat gränsvärde eller en deklARATION för aktiv näringsverksamhet. Därmed så kan även förvärvsfrekvens användas för att beskriva sysselsättning (SCB 2020h). Sysselsättningsgraden har legat på högre nivå än förvärvsfrekvensen (Sanandaji 2014b).

Förvärvsfrekvens för varje DeSO-område baseras på uppgifter från SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) med variabeln andel som förvärvsarbetar bland invånare i åldrarna 16-64 år för år 2018 (SCB 2020b). Vi har valt DeSO-områden som har en förvärvsfrekvens under 60 procent för året 2018. Det är inte möjligt att välja bort för individer i åldrarna 16-19 i RAMS DeSO-tabeller. Eftersom förvärvsfrekvens är ett grovt mått så tar den ej hänsyn till individer som studerar. Därmed så är det rimligt att förvänta sig en lägre förvärvsfrekvens i ett DeSO-område med en hög andel gymnasieelever. Exempelvis så var förvärvsfrekvensen 79,27 procent i Sverige i åldrarna 20-64 år 2019, medan i åldrarna 16-64 så var den 75,68 procent (SCB 2020b).

5.2.2 Valmyndigheten

Det andra empiriska måttet är valdeltagandet från val till kommunfullmäktige år 2018. Datan är hämtad från valmyndighetens statistikregister (Valmyndigheten 2019). Antal valdistrikt för 2018 var 6004 och det genomsnittliga valdeltagandet var 84,12 procent (Valmyndigheten 2019). I figur 2 så visas ett exempel på ett valdistrikt i valet till kommunfullmäktige år 2018 centrala Göteborg.

Figur 2: Valdistrikt Lundby, Lundbyvassen för val till kommunfullmäktige 2018.

Vi använder valdeltagandet till kommunfullmäktige och inte för riksdagsvalet då kraven till rösträtt för riksdagsvalet är strängare. För att rösta till riksdagsvalet så behöver man vara svensk medborgare och är eller har varit folkbokförd i Sverige. För val till kommunfullmäktige så är minimikravet att man är medborgare till ett annat land alternativt statslös och man måste ha varit folkbokförd i Sverige i tre år i följd innan valdagen (Valmyndigheten 2020). Detta kan fånga upp valdeltagandet hos relativt nyinflyttade utländska individer. Gränsen är vid 70 procent valdeltagande för att utvärderas om det skall klassificeras som ett utanförskapsområde.

5.2.3 Skolverket

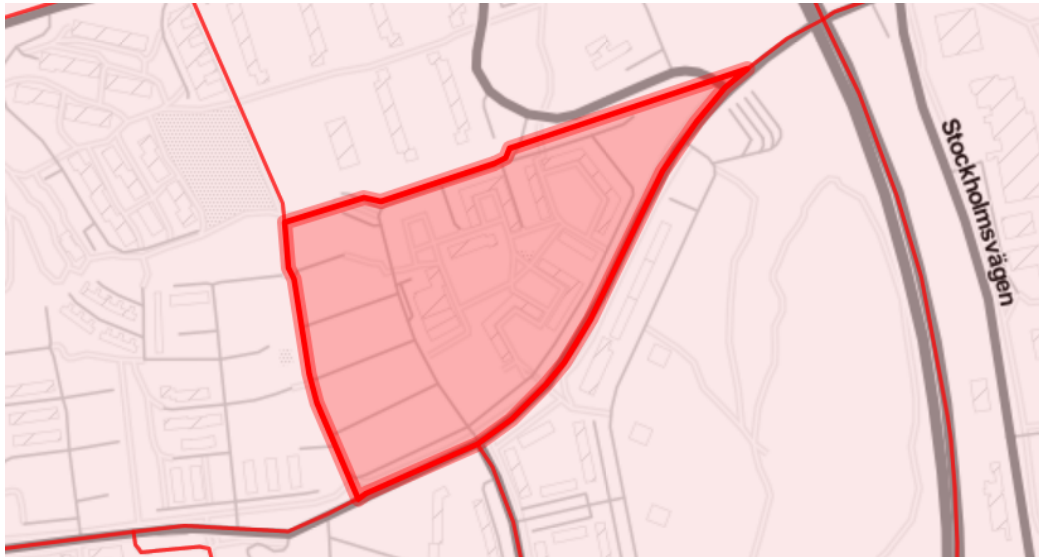
Det tredje empiriska måttet använt för att mäta utanförskap är skolresultat för ungdomar som går ut nionde klass. Därmed så används andelen ungdomar som gick ut nionde klass med fullständiga betyg. Det är viktigt att notera att vi använder *fullständiga betyg* som en variabel. Vilket skall inte förväxlas med gymnasiebehörighet. Fullständiga betyg kräver att eleven har uppnått kunskapsmålen i grundskolan och har ett godkänt betyg i minst 16 ämnen. Gymnasiebehörighet för yrkesprogram eller högskoleförberedande program innebär att man har uppnått kunskapsmålen i minst 8 ämnen respektive 12 ämnen (Gymnasium 2019). Exempelvis så gick 75,5 procent av alla ungdomar ut nionde klass med fullständiga betyg år 2019 (Skolverket 2019). Uppgifterna baseras på Skolverkets SALSA-register. Vi har använt uppgifter från varje grundskola och selekterat på definitionen, "Andel (%) som uppnått kunskapskraven under 'Faktiskt värde (F)'" (Skolverket 2020). Till skillnad från förvärvsfrekvens och valdeltagandet som är från år 2018 så används skolresultat från 2018/19. Anledningen till detta är att skolor med dåliga resultat är känsliga för nedstängning. Därav så anses årgången 2018/19 ge en uppdaterad situation av skolresultaten i Sverige. Gränsen för undermåliga skolresultat är under 70 procent.

5.2.4 Urval och bearbetning av utanförskapsområden

Det minsta geografiska området som vi använder för att klassificera ett utanförskapsområde är baserat valdistrikt som vi gör för hela riket, inklusive inom storstadsregionerna. Vi kommer även göra ytterligare en segmentering för storstadsregionerna där det geografiska utanförskapsområdet är baserat på ett grannskapsområde likt den segmentering som Liberalerna (2004) använder. DeSO-område och ett valdistrikt generellt är mindre än ett grannskapsområde. Detta möjliggör att med analysen av data så kan man på ett mindre geografiskt område beskriva hur utanförskap ter sig. Däremot så är befolkningskoncentrationen högre i storstadsregionerna vilket medför ett intresse att analysera närliggande områden till ett valdistrikt med utanförskap vilket ger upphov till ett grannskapsområde.

Ett DeSO-område används som den första beskrivande faktorn för ett utanförskapsområde. Däremot så behövs det kopplas ett valdistrikt för varje DeSO-område. Per design utav SCB så är en betydande del av DeSO-områden i bebyggda orter utformade efter valdistrikt (avsiktligt eller inte avsiktligt). Det här stämmer även för en överväldigande majoritet för de DeSO-områden som har en förvärvsfrekvens under 60 procent. Varje DeSO-område och motsvarande valdistrikt har granskats för att säkerställa att de på ett trovärdigt sätt representerar samma befolkning i båda geografiska definitioner. Den geografiska matchningen kan observeras i figur 1 och i figur 2, där det definierade området för de båda variabelerna är ytterst lika, närmast identiska. I det områden där valdistriktet och DeSO-området inte har matchat perfekt, så har en övervägning gjorts där om en betydande mängd av hushållen inte har varit i liknande område som i DeSO-området och därmed om DeSO-området skall innefatta det motsvarande valdistriktet. Framförallt så har hänsyn tagits till om geografiska mönster skiljer sig åt mellan respektive område, exempelvis om ett vattendrag skulle skära på områden. I figur

3 och i figur 4 så kan man observera att det finns en del hushåll i DeSO-området som inte innefattas av det motsvarande valdistriktet. Dock så befinner sig majoriteten av hushåll i samma område och samtidigt finns det inte något tydligt geografiskt mönster som skulle indikera på att hushållen utanför valdistriktet inte kännetecknas av liknande socioekonomiska problem. Därav i den här uppsatsens analys så skulle dessa *två* (DeSO-område och valdistrikt) områden räknas som *ett* utanförskapsområde om de uppfyllde kriterierna definierade i sektion 5.1.

Figur 3: Valdistrikt Sigma för val till kommunfullmäktige 2018.

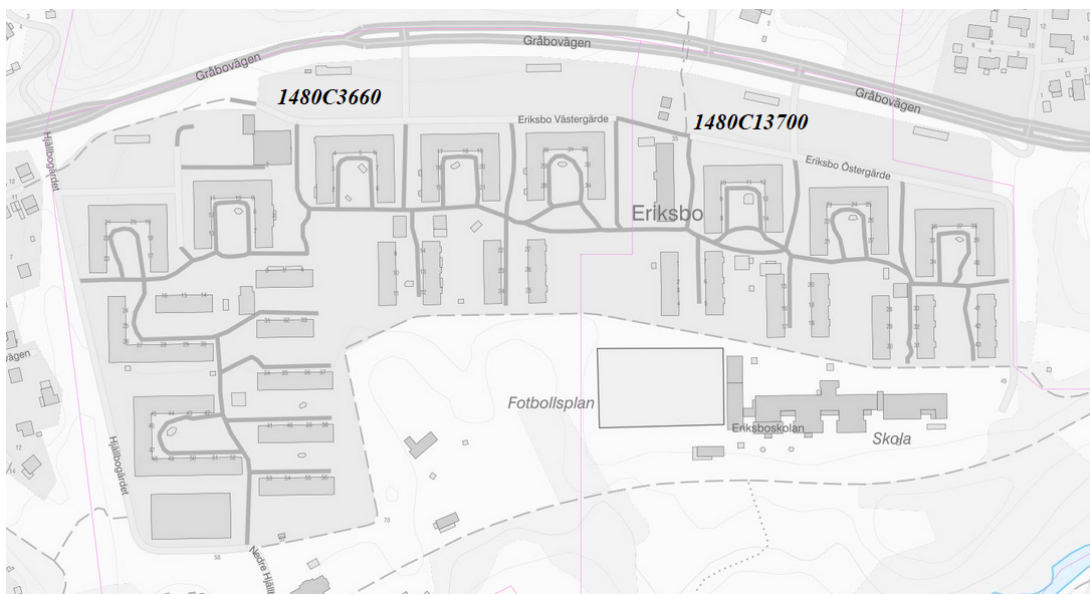

Figur 4: DeSO-område: 0114C1200 i Upplands Väsby.

På grund av diskrepansen som stundtals existerar mellan ett DeSO-område och ett valdistrikt så finns det en viss felmarginal i uppskattandet av ett utanförskapsområde, som tidigare nämnt är en överväldigande majoritet av alla områden perfekt geografiskt matchade som i figur 2 och figur 1. Däremot kan det uppstå att *två* DeSO-områden representerar *ett* valdistrikt. I den omständigheten så beräknas förvarvsfrekvensen av de två områden.

I Skolverkets SALSA-register så finns enbart skolans kommun beskrivet som geografisk position. Detta innebär att vi utgår ifrån en “närhetsprincip” till valdistriktet, skolresultatet för den närmsta grundskolan som utbildar nionde årsklass är alltså det mått som har använts för att beräkna utanförskapsindexet. I de fall där det finns en offentlig karta på skolutpagningsområde så har det använts som ett kompletterande material, då det illustrerar mer tydligt var niondeklassare härstammar ifrån. Det är dock värt att notera, att en grundskola som ligger utanför valdistriktet kommer onekligen förändra det “sanna” värdet på utanförskapsindexet. Däremot finns det anledning att tro att indextalet skulle förbättras under den här omständigheten ty att barn från andra bostadsområden som inte uppvisar liknande socioekonomiska problem även tillräknas till utanförskapsområdet i studium. Om de närliggande bostadsområden uppfyller de kriterium för utanförskap så blir de egna utanförskapsområdet. Således blir problemet med blandningen av barn större när ett utanförskapsområde är isolerat.

Segmenteringen för ett grannskapsområde i storstadsregionerna har gjorts med hjälp av offentligt tillgängliga kartor som preciserar kommunens områdesindelningar. För Göteborgsregionen så används definitionen “primärområden” för att kategorisera ett grannskapsområde (Göteborgs stad 2020). I Stockholmsregionen har kommunen definierat segmenteringen enligt “område” (Stockholm stad 2020). Till skillnad från primärområden i Göteborgsregionen så är områden i Stockholmsregionen ej uppdelade i väderstreck. Därav så har DeSO-områden för områden i Stockholmsregionen delats upp enligt väderstreck för grannskapsområden för att inte innefatta ett för stort geografiskt område relativt de andra storstadsregionerna. I Malmöregionen så används definitionen “delområden” för att kartlägga grannskapsområden (Malmö stad 2020). För illustration så visar figur 5 området Eriksbo i Göteborg. Vi definierar alltså DeSO-områden 1480C3660 och 1480C3700 under benämningen Eriksbo och därmed kan en förvärvsfrekvens beräknas på det totala grannskapsområdet.

Figur 5: DeSO-områden 1480C3660 och 1480C3700 bildar Eriksbo i Göteborg.

För att anknyta valdeltagande och skolresultat till ett utanförskapsområde på grannskapsnivå i storstadsregionerna så använder vi icke-konservativa kriterier. För valdeltagandet så har vi alltid anknutit det valdistrikt med lägsta valdeltagandet för att associeras med det berörda grannskapsområdet. Detta berör enbart när vi redovisar grannskapsområden i storstadsregionerna då övriga Sverige är definierat enligt valdistrikt. För skolresultat, så väljs den grundskolan med sämsta resultat bland niondeklassare. Återigen så tillämpas även närhetsprincipen i storstadsregionerna. Om det bedöms att två grundskolor ligger på ett snarlikt geografiskt avstånd till det berörda området med hänsyn till fågelväg och geografiska mönster så väljs den grundskolan med sämst resultat. Det här kriteriet har tillämpats för hela riket.

För varje utanförskapsområde som uppfyller kriterierna så har en bedömning gjorts om de reflekterar de socioekonomiska problem som vi ämnar kartlägga. Exempelvis så uppfyller många områden i Lund de formella krav för ett utanförskapsområde, då förvärvsfrekvensen är låg men det beror sannolikt på en hög andel studenter som är invånare. Ytterligare exempel på dessa områden är industriparker, föga bebodda stadskärnor, universitetscampus. Områden som täcks av den här beskrivningen är exkluderade. I huvudsak så har urvalet av utanförskapsområden gjord på objektiva kriterier men exkludering av områden med exempelvis hög andel studenter baseras på subjektiva kriterier som rotas i en definition av utanförskap.

6. Utanförskapets ytterligare socioekonomiska faktorer

I den föregående sektionen så beskriver vi den metod som har använts för att klassificera utanförskapsområden samt hur de ingående variablerna har bearbetats för tillskrivas ett utanförskapsområde. Den här sektionen beskriver metoden som har använts för att undersöka hur utanförskapsområden skiljer sig från övriga Sverige och hur utanförskapsområden skiljer sig från varandra med ytterligare socioekonomiska faktorer utöver de som ingår i utanförskapsindexet.

6.1 Socioekonomisk data

Utanförskapsområden är geografiskt baserade på DeSO-områden som behandlas för att kunna undersöka utanförskapsområden på valdistrikt och grannskapsnivå. I sektion (urval) så förklarar vi att i en majoritet av fall så är valdistrikt och DeSO-områden identiska. Därav, så använder vi socioekonomisk data från SCB:s DeSO-tabeller för att belysa skillnader mellan samtliga DeSO-områden i Sverige och de DeSO-områden som beskriver utanförskapsområden (SCB 2020f). Då vi betraktar hela Sverige och utanförskapsområden så kan betraktas det som två populationer, vilket kan beskrivas av deskriptiv statistik med centralmått och spridningsmått (Science 2021). Vi använder oss utav statistik från år 2018, vilket är det år som förvärvsfrekvensen i utanförskapsindexet är baserat på. DeSO-områden är en relativt ny rikstäckande indelning (sedan 2018) så det existerar inte statistik för många år, vilket hade varit

önskvärt för att kunna konstruera hur socioekonomiska faktorer har förändrats över tid i utanförskapsområden.

6.2 Regressionsanalys

För att undersöka om det finns en socioekonomisk heterogenitet inom utanförskapsområden så använder vi multivariabel regressionsanalys (Abrams 2007). För beroende variabel så använder vi oss utav utanförskapsindexet och de ingående variablerna förvärvsfrekvens, valdeltagande och skolresultat. För de oberoende variabler så använder vi oss återigen utav socioekonomisk data från SCB:s DeSO-tabeller som har blivit bearbetade till att representera de DeSO-områden som innefattar varje valdistrikt i utanförskapsområden (SCB 2020f). Vi använder oss utav valdistrikt och inte grannskapsområde i vår regressionsanalys för att valdistrikt generellt sett är mindre än ett grannskapsområde. Det möjliggör oss att kunna använda mer datapunkter (utanförskapsområden) i våra regressionsmodeller vilket generellt brukar öka regressionsmodellen styrka att kunna ge prediktioner (Somarathna, Minasny & Malone, 2017). Vi ska dock poängtera att syftet inte är med socioekonomiska faktorer i en regressionsmodell kunna *prediktera* exempelvis ett utanförskapsindex eller härleda ett kausalt samband. Utan syftet är att identifiera faktorer som ger upphov till en signifikant *korrelation* inom samtliga utanförskapsområden vilket därmed kan beskriva en heterogenitet även inom utanförskapsområden. I modellen så anses lutningskoefficienten för de oberoende variablerna att ha en statistisk signifikant påverkan för korrelation med den beroende variabeln om p-värdet är .05 eller mindre (Abrams 2007). För att öka validiteten av analysens resultat logariterar vi de variabler som påtagligt avviker från en normalfördelning (Abrams 2007). Vi tar även hänsyn till multikollinearitet (vilket innebär att oberoende variabler korrelerar starkt med varandra) genom att undersöka korrelationskoefficienten och “variance inflation factor” mellan de ingående oberoende variablerna (Abrams 2007; Investopedia. 2018).

7. Resultat

I detta kapitel så kan utanförskapets utveckling för år 2018 presenteras. Utöver det så visas även utvecklingen av utanförskap för åren 2002, 2006 och 2012. Vi har tagit fram två resultat. Den ena resultatet baserar samtliga utanförskapsområden i Sverige på valdistrikt. Den andra resultatet baserar utanförskapsområden i storstadsregionerna på grannskapsområden och övriga Sverige på valdistrikt. Resultatet kommer att presenteras med en introducerande tabell som visar övergripande statistik över Sveriges utveckling samt även med en tabell som presenterar de 30 lägst rankade områden i Sverige baserat på valdistrikt. Hela tabellen med samtliga utanförskapsområden för år 2018 finns att hitta som bilaga 1. Efter det presenteras resultatet om hur distributionen varierar inom de variabler som har används för att beräkna utanförskapsindexet. Utöver detta så presenteras även utvecklingen av utanförskapsområden i storstadsregionerna, baserade på grannskapsområden, som enligt denna rapport är definierade som Stockholm, Göteborg och Malmö. Därefter presenteras även resultatet av utanförskapsutvecklingen för resterande delar av Sverige, exklusive Stockholm, Göteborg och Malmö samt även hur utvecklingen ser ut i Sveriges län. Slutligen så presenteras skillnader i socioekonomiska faktorer bland Sverige och utanförskapsområden samt en regressionsanalys baserat på utanförskapsområden för att belysa skillnader även inom områden präglade av utanförskap.

7.1 Utanförskapsindex

Övergripande statistik med populationen i utanförskapsområdena, förvärvsfrekvens i områdena kontra resterande delar av Sverige, samt andelen elever utan fullständiga betyg i utanförskapsområdena kontra resterande delar av Sverige är presenterat i tabellen nedan (tabell 2). Vad som går att urskilja är att antalet områden som klassificeras som utanförskap, beroende på om man tittar på valdistrikt endast eller även med grannskapsområden inkluderat, har antingen ökat till 196 eller minskat till 144 stycken områden. Intressant och utmärkande, speciellt för beräkningen på valdistrikt, är att individerna som befolkar dessa områden har sjunkit med över 150 000 för båda beräkningarna. Även med hänsyn till den totala befolkningen så har andel i utanförskap minskat med ungefär 2 procentenheter. Förvärvsfrekvensen är anmärkningsvärt högre i utanförskapsområden 2018 än tidigare år trots att förvärvsfrekvens år 2018 är beräknad för åldrarna mellan 16-64, som generellt ger en lägre förvärvsfrekvens än för åldrarna 20-64. För skolresultat i utanförskapsområden så tycks resultatet vara stabilt över tid med runt 50 procent av eleverna går ut nionde klass med ofullständiga betyg. För hela Sverige så ökar andelen med elever som går ut nionde klass med ofullständiga betyg.

År 2002 - 2012 har beräknats historiskt av Liberalerna varpå i denna övergripande statistik så har 2002 utelämnats då den detaljerade datan för året ej fanns tillgänglig.

Tabell 2. Övergripande statistik

	2006	2012	2018 (Valdistrikt)	2018 (Valdistrikt + grannskapsområden)
Antal utanförskapsområden i Sverige	156	186	196	144
Antal boende i utanförskapsområden	488 000	566 000	403 451	399 033
Boende i utanförskapsområden som andel av Sveriges befolkning	5,4%	5,9%	3,94%	3,9%
Förvärvsfrekvens i utanförskapsområden	50,7%*	50,2%*	52,4%	53,0%
Förvärvsfrekvens i övriga Sverige	78,3%*	78,8%*	80,73%	80,69%
Elever utan fullständiga grundskolebetyg i utanförskapsområden	49,9%	50,2%	50,33%	50,30%
Elever utan fullständiga grundskolebetyg i övriga Sverige	22,40%	20,60%	27,20%	27,20%

*Förvärvsfrekvens i åldrarna 20-64. Statistik från 2006 och 2012 är framtagen av Sanandaji (2014b).

7.1.1 Utanförskapets totala utveckling i Sverige

Det totala resultatet av utanförskapsområdets utveckling baserat på valdistrikt i Sverige år 2018 är presenterat i bilaga 1 och i tabellen nedan är de 30 områden med lägst index presenterat. För enkelhetens skull är tabellen uppdelad i Index, Kommun, DeSO-kod 1 och 2 samt valdistrikt, förvärvsfrekvens, valdeltagande och skolresultat. Med andra ord har exempelvis tillhörande skolor samt län sällats bort. Som vi kan se i tabell (3) så är Kryddgården i Malmö det lägst placerade valdistrikt i Sverige med ett index på 34,16. Områdena Kronogården V och Kronogården N i Trollhättan placerar sig på indexets andra respektive sjunde plats varpå båda innehar det utmärkande låga resultatet av att bara 14 procent av studenterna till den närliggande skola klarar av betygskraven. Andra utmärkande drag har exempelvis Ryd 5 (Ryd mellersta), i Linköping, där förvärvsfrekvensen i områden ligger endast på 18,22 procent. Vi kan även tyda en hög representation bland de utanförskapsområden med lågt index i storstadskommunerna.

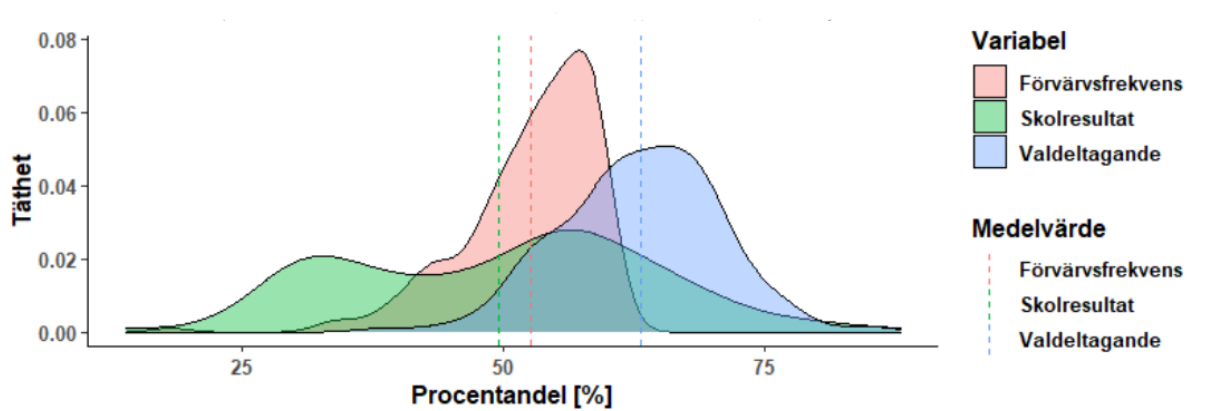
Tabell 3. De 30 lägst rankade utanförskapsområden

<i>Kommun</i>	<i>DeSO-kod 1</i>	<i>DeSO-kod 2</i>	<i>Valdistrikt 1</i>	<i>Förvärvsfrekvens [%]</i>	<i>Valdeltagandet [%]</i>	<i>Skolresultat [%]</i>	<i>Index</i>
Malmö	1280C2020		Kryddgården N	34,16	53,6	30	39,25

Trollhättan	1488C1070		Kronogården V	34,83	70,17	14	39,67
Linköping	0580C1460		Ryd 5 (Ryd mellersta)	18,22	71,11	30	39,78
Malmö	1280C1690	1280C1750	Herrgården	33,32	56,63	30	39,98
Malmö	1280C1980		Törnrosen-Örtagården	38,35	54,59	31	41,31
Malmö	1280C1840		Kryddgården S	46,11	49,91	30	42,01
Trollhättan	1488C1090	1488C1100	Kronogården N	50,18	63,23	14	42,47
Göteborg	1480C3530		Östra Göteborg, Rymdtorget	54,29	50,37	26	43,55
Göteborg	1480C3400		Östra Göteborg, Bergsjön, Södra	51,39	55,51	26	44,30
Karlskrona	1080C1170		Kungsmarken	41,75	61,75	30	44,50
Göteborg	1480C3560		Östra Göteborg, Bergsjön, Östra	55,76	52,37	26	44,71
Malmö	1280C1890		Törnrosen	42,20	62,29	31	45,16
Malmö	1280C1320		Hermodsdal	43,29	52,53	40	45,27
Malmö	1280C1720		Persborg	43,84	61	31	45,28
Malmö	1280C1880	1280C1760	Örtagården-Herrgården	38,25	67,94	30	45,40
Stockholm	0180C6110		Spånga 22 Rinkebysvängen Ö	58,41	46,58	32	45,66
Malmö	1280C1710		S Sofielund-Bryggeriet	44,21	53,91	39	45,71
Linköping	0580C1400		Ryd 3 (Ryd SV)	39,53	68,97	30	46,17
Stockholm	0180C6180		Spånga 17 Rinkebysvängen N	59,33	47,8	32	46,38
Stockholm	0180C6070		Spånga 23 Rinkebysvängen S	52,16	55,05	32	46,40
Stockholm	0180C6090		Spånga 19 Rinkebysvängen V	54,51	53,3	32	46,60
Stockholm	0180C6120		Spånga 21 Rinkeby C	49,57	58,28	32	46,62
Västerås	1980C1340		114 Pettersberg V	53,79	62,29	24	46,69
Malmö	1280C1830		Örtagården V	44,21	65,17	31	46,79
Malmö	1280C1680		Heleneholm	51,95	54,55	34	46,83

Göteborg	1480C3860	Angered, Rannebergen, Södra	54,32	61,59	25	46,97
Solna	0184C1400	3 Kungshamra	42,00	55,43	44	47,14
Stockholm	0180C6100	Spånga 27 Rinkeby mellersta	54,25	55,78	32	47,34
Eskilstuna	0484C1370	Årby-Notarien	48,94	62,13	31	47,36
Stockholm	0180C6150	Spånga 18 Rinkebystråket	55,31	55,38	32	47,56

För att studera distributionen av de ingående variablerna i utanförskapsindexet så illustrerar figur 6 det med ett täthetsdiagram. Vi noterar att distributionen för förvärvsfrekvens är relativt koncentrerad uppemot 55 procent förvärvsfrekvens med en låg standardavvikelse på 6,37 procent. Valdeltagandet uppvisar en liknande distribution med en högre standardavvikelse på 7,59 procent. Däremot så uppvisar distributionen för skolresultatet en bimodal distribution med en betydligt högre standardavvikelse på 14,60 procent. Det här beror på att många utanförskapsområden i storstäder är ofta koncentrerade i det avseende att valdistrikt och respektive DeSO-område(n) ligger bredvid varandra. Därav så blir samma skolresultat i hög utsträckning tillskrivna fler än ett område då upptagningsområdet för grundskolor är betydligt större än ett valdistrikt. Av de 196 utanförskapsområden med områden avseende på valdistriktsnivå så finns det 91 återupprepande skolor, alltså 91 skolor som är tillskrivna mer än ett valdistrikt i vår utvärdering av ett potentiellt utanförskapsområde. Däremot så påverkar antalet dubletterna inte egenskaperna av distributionen, utan standardavvikelsen på enbart de 91 grundskolornas resultat är fortfarande betydligt högre än standardavvikelsen för förvärvsfrekvensen och valdeltagandet. Vilket innebär att skillnader i skolresultat är större än de andra ingående variablerna. Exempelvis är skillnaden i procentenheter mellan maximum och minimum 46,26 för valdeltagandet, respektive skillnad i skolresultat är 74.

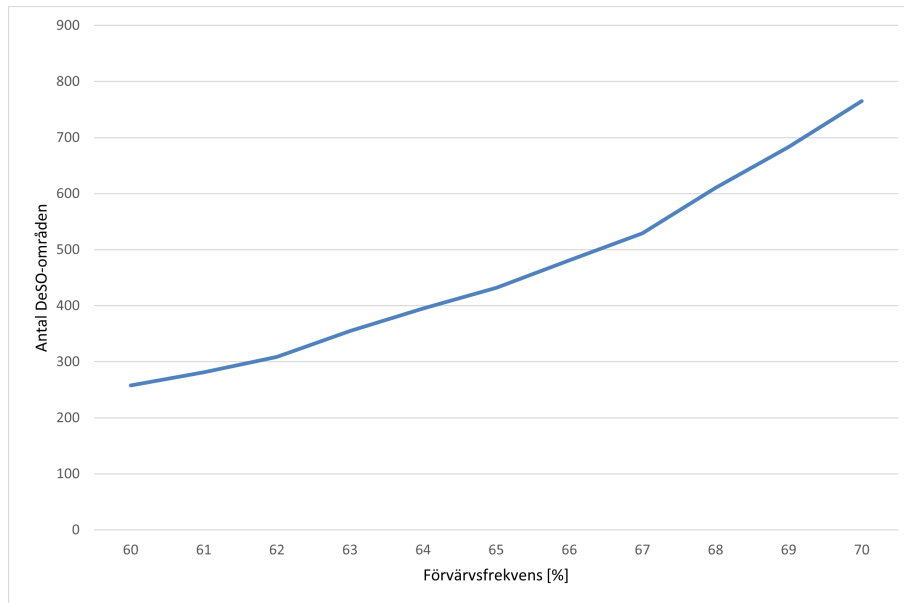

Figur 6: Distribution av variabler i Utanförskapsindex

I figur 6 och i bilaga 1 för de ingående variablerna så kan vi även observera att det finns en mängd av valdistrikt och grundskolor som har ett valdeltagande och ett skolresultat som är över

70 procent men fortfarande klassificeras som ett utanförskapsområde ty att det sammanvägda indexet fortfarande är under 70. Om vi selekterar bort skolresultat som ingående variabel så sjunker antalet utanförskapsområden från 196 till 165. Däremot så kan konstatera att resultatet blir känsligare ju högre indexet blir då de 25 områden med ett valdeltagande över 70 procent befinner sig i den övre 50:e percentilen i utanförskapsindexet, 16 områden befinner sig i den 75:e percentilen. Om vi selekterar bort valdeltagandet så sjunker antalet utanförskapsområden från 196 till 186. Det är här resultatet är endast bara känsligt för områden med högt index, då majoriteten av skolresultat högre än 70 procent befinner sig i den övre 90:e percentilen.

I framställandet av utanförskapsområden baserat på valdistrikt så används 208 DeSO-områden med en förvärvsfrekvens under 60 procent. Det fanns år 2018 totalt 258 DeSO-områden som hade en förvärvsfrekvens under 60 procent, därmed har 50 DeSO-områden sållats bort då de inte reflekterar de socioekonomiska problem som vi ämnar att kartlägga (exempelvis studentområden). I figur 7 så kan vi illustrera hur antalet DeSO-områden varierar på vilket kriterier för förvärvsfrekvens man använder. Antalet DeSO-områden tenderar att öka linjärt om man tar hänsyn till en ökad förvärvsfrekvens. Det leder oss till slutsatsen att onekligen så skulle fler DeSO-områden kunna ingå i potentiella utanförskapsområden om man ökar kriteriet för vilket förvärvsfrekvens man tar hänsyn till i DeSO-området. En ökning av fem procentenheter i kriteriet för förvärvsfrekvens dubblar nästan antalet DeSO-områden som behöver studeras om de rymmer samtliga kriterier för att kunna klassificeras som ett utanförskapsområde baserat på ett valdistrikt eller grannskapsområde. Med det sagt så används inte enbart förvärvsfrekvens som ett kriterium för utanförskap, utan varje ytterligare DeSO-område som inkluderas vid ett ökat kriterium för förvärvsfrekvens måste även tillskrivas ett valdistrikt och därmed ett valdeltagande och skolresultat samt uppfylla de subjektiva kriterier för att kunna klassificeras som ett utanförskapsområde. På grund av det manuella arbetet som krävs för att framställa ett utanförskapsområde så är det svårt att avgöra hur många DeSO-områden som skulle sållats bort om man ökade kriteriet för förvärvsfrekvensen. Baserat på vår tidigare data så är det ungefär 20 procent av DeSO-områden som inte inkluderas i något utanförskapsområde. Det innebär att om kriteriet för förvärvsfrekvensen ökade till 65 procent så finns det skäl att tro att ungefär 349 DeSO-områden skulle kunna inkluderas utanförskapsområden baserat på valdistrikt.

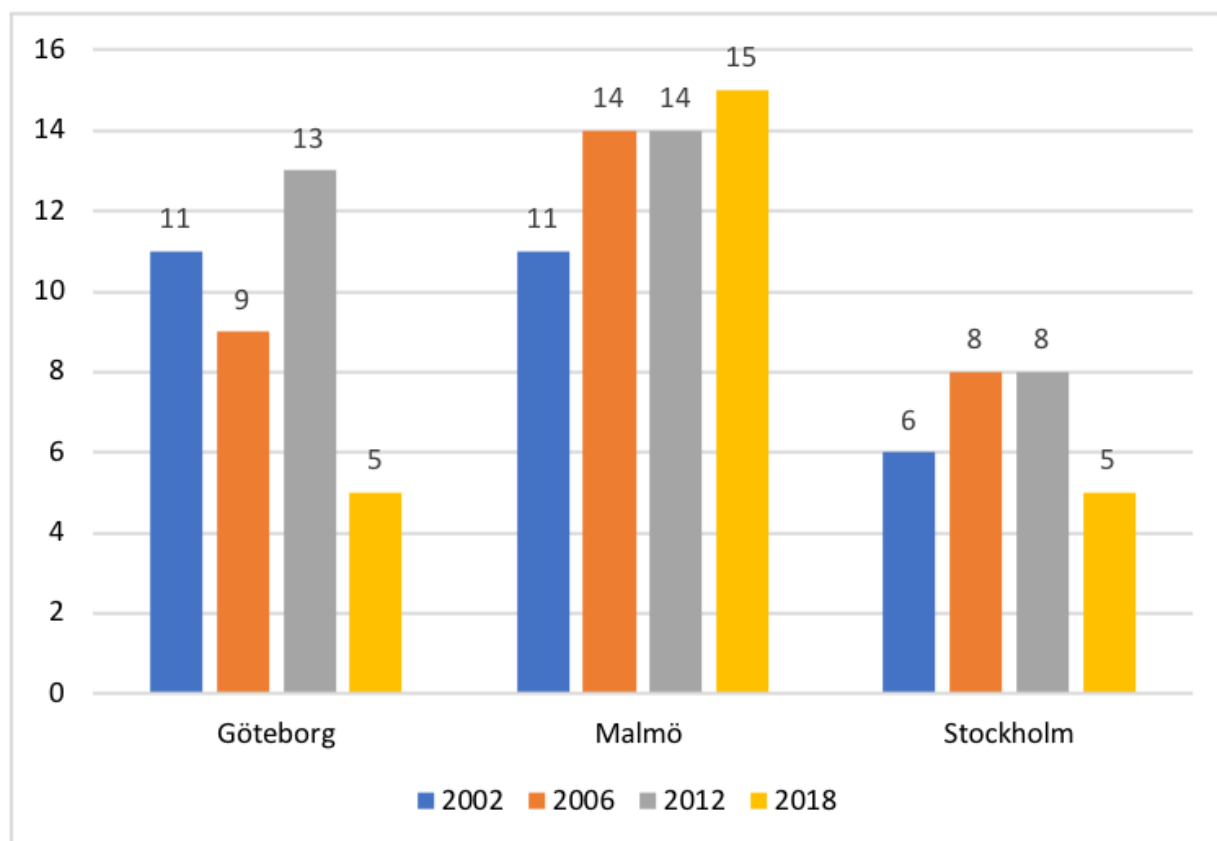
Figur 7: Antal DeSO-områden vid given förvärvsfrekvens.

7.1.2 Utanförskapets utveckling i storstadsregionerna

I följande stycke så kan vi presentera utanförskapets utveckling ingående i storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö där, som beskrivet i metoden, en hopslagning av DeSO-områden genomförts för att efterlikna Sanandaji (2014b) och Liberalernas (2004) grannskapsområden. Figur 8 visar att i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö så finns det fem, fem respektive femton utanförskapsområden för de tre olika städerna.

Malmö är den enda staden där antal utanförskap har ökat då vi har sett en uppgång på ett område. Relaterat till uppgången så såg Malmö ett tillskott av fyra nya områden vilka är Almhög, Lorensborg, Hermosdal och Katrinelund. Stockholm såg en uppgång mellan 2002 och 2006 med två utanförskapsområden varpå staden har sedan dess stagnerat kring åtta utanförskapsområden. Enligt denna uppsats uppdatering, så har Stockholm stads utanförskapsområden sjunkit från åtta till fem vilket är en positiv indikation. Göteborg, staden som har varit mest volatil gällande antalet av sina utanförskapsområden, har sett en markant nedgång med hela åtta områden. Göteborgs sänkning från tretton till fem områden innebär en, 62 procentig sänkning.

Figur 8: Utveckling utanförskap i Stockholm, Göteborg & Malmö

Storstädernas totala resultat med förvärvsfrekvens, valdeltagande, skolresultat och det slutgiltiga indexet presenteras nedan. Som visas i tabell 4 så är Norra Rosengård i Malmö det lägst placerade området av storstäderna med ett index på 42,41. Lägst förvärvningsrekvens har Södra Rosengård, också Malmö, istället, med 42,06 procent. Det lägsta skolresultatet finns att hitta i Östra Bergsjön, Göteborg, där 26 procent av studenterna klarar av betygskraven varpå det område där valdeltagandet är lägst tillhör Rinkeby N i Stockholm.

Tabell 4. Utanförskapsområden baserat på grannskapsområden i Stockholm, Göteborg och Malmö

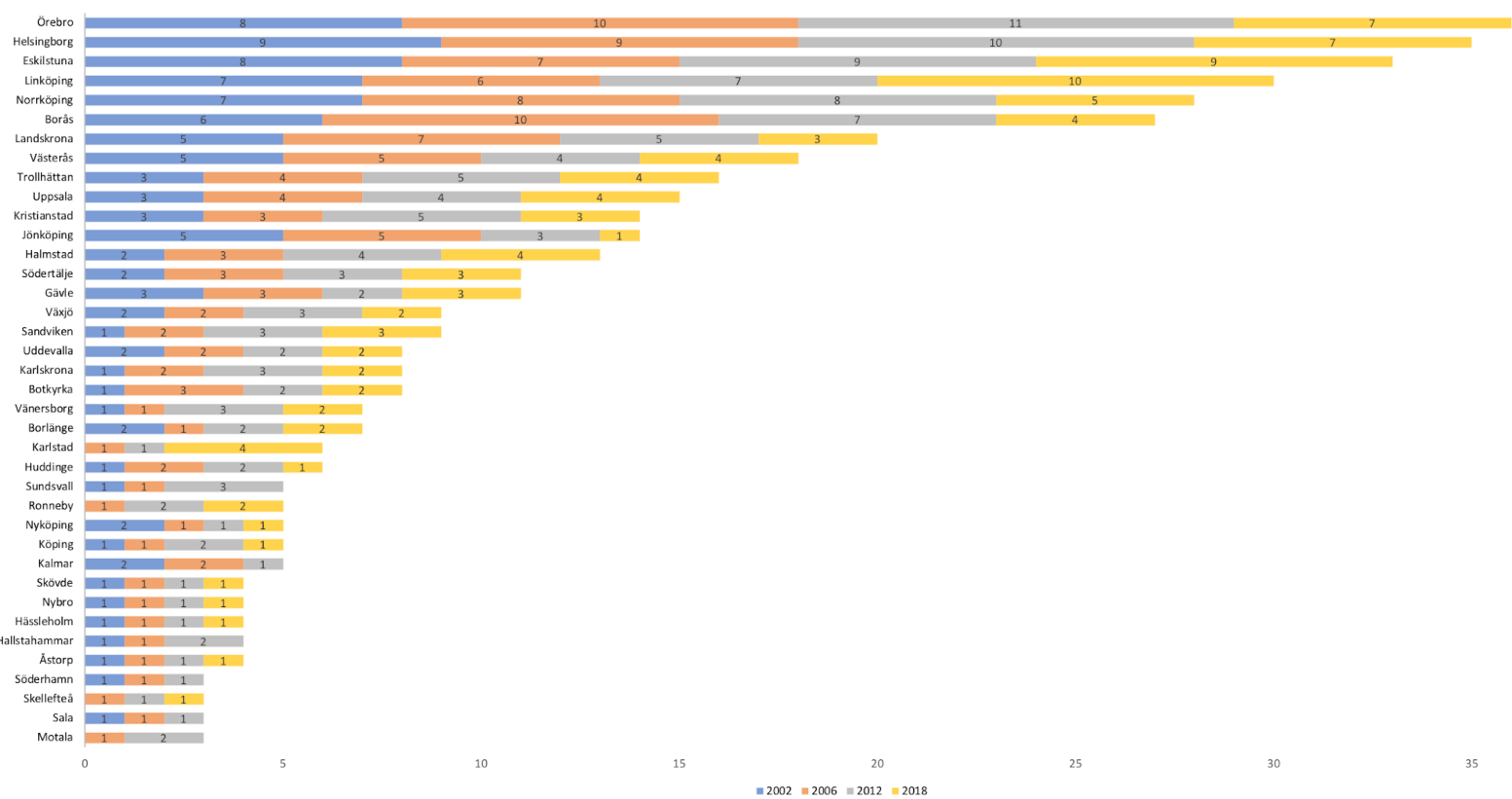
Stad	Område	Förvärvsfrekvens [%]	Valdeltagande [%]	Skolresultat [%]	Index
Malmö	Norra Rosengård	47,31	49,91	30	42,41
Malmö	Södra Rosengård	42,06	54,59	31	42,55
Göteborg	Östra Bergsjön	55,28	50,37	26	43,88
Stockholm	Rinkeby N	56,52	46,58	32	45,03
Malmö	Hermodsdal	43,29	52,53	40	45,27

Stockholm	Rinkeby S	53,73	53,3	32	46,34
Malmö	Heleneholm	51,95	54,55	34	46,83
Stockholm	Tensta N	58,30	49,72	37	48,34
Malmö	Nydala	52,15	53,29	40	48,48
Göteborg	Eriksbo	57,76	57,33	31	48,70
Stockholm	Hjulsta	52,05	57,58	37	48,88
Malmö	Holma	46,24	60,28	45	50,51
Malmö	Södra Sofielund	58,62	53,91	39	50,51
Göteborg	Lövgärdet	59,32	56,36	36	50,56
Stockholm	Tensta S	58,58	57,97	37	51,18
Göteborg	Hammarkullen	56,93	57,52	44	52,82
Malmö	Augstenborg	47,45	57,49	55	53,31
Göteborg	Norra Biskopsgården	58,98	52,5	51	54,16
Malmö	Almhög	56,85	52,79	55	54,88
Malmö	Kroksbäck	55,45	64,37	45	54,94
Malmö	Belleveugården	56,65	66,13	45	55,93
Malmö	Lindängen	51,97	60,17	56	56,05
Malmö	Lorensborg	59,10	66,91	56	60,67
Malmö	Segevång	59,50	64,05	61	61,52
Malmö	Katrinelund	48,36	69,36	68	61,91

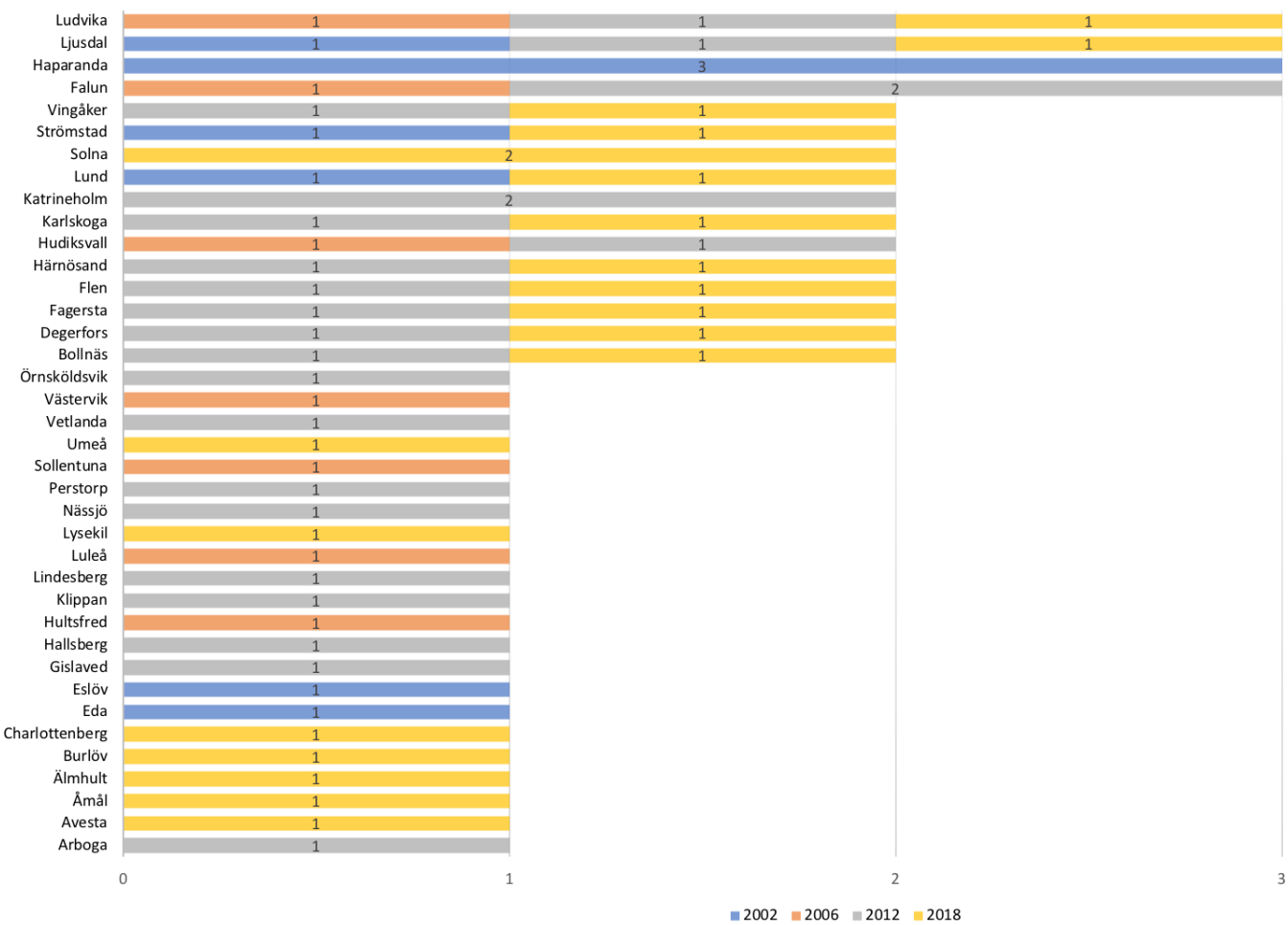
7.1.3 Utanförskapets utveckling på länsnivå

Utvecklingen av utanförskap på valdistriktnivå över svenska kommuner, exklusive Stockholm, Göteborg och Malmö, beskrivs nedan. Detta dels genom en total visualisering av resultat för ingående kommuner samt dels genom presenterade grafer för de specifikt ingående länens städer. Graferna i figur 9 och i 10 visar som sagt förändringen gällande utanförskapsområden över de fyra rapportåren där varje färg korresponderar till ett rapportår varpå även antalet utanförskap är angivet.

Vad som går att identifiera genom resultatet är att Sverige faktiskt på många håll sett ett flertal reduceringar i antalet utanförskap varpå endast Linköping, Karlstad och Gävle, av de städer som framkommit varje år, har sett en uppgång i sina utanförskapsområden. Dock är det viktigt att poängtera att ett flertal nya städer har tillkommit som exempelvis Åmål eller Älmhult.

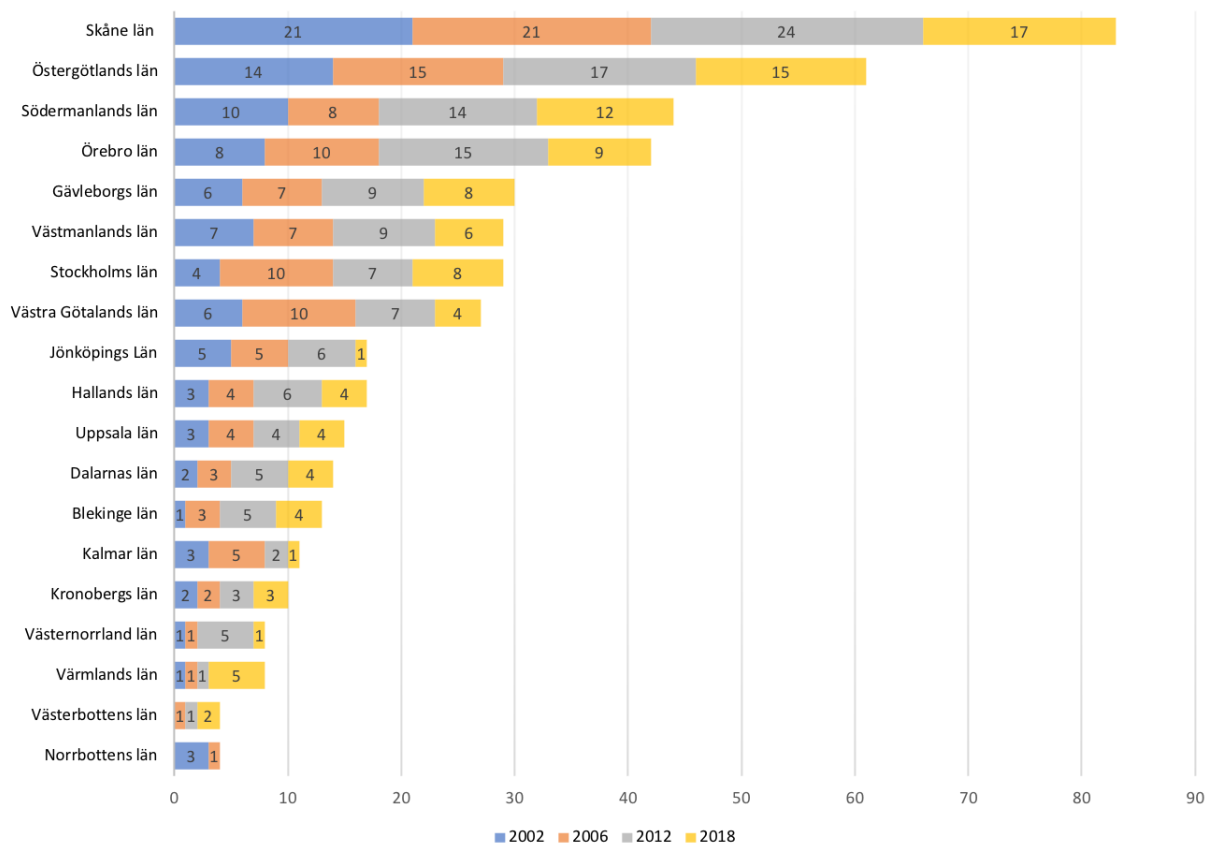

Figur 9: Uppdelad utveckling av utanförskap i kommuner baserat på valdistrikt exklusive Stockholm, Göteborg & Malmö, del 1

Figur 10: Uppdelad utveckling av utanförskap i kommuner baserat på valdistrikt exklusive Stockholm, Göteborg & Malmö, del 2.

För länsnivå i figur 11, så går det att identifiera att en majoritet av Sveriges län har sänkt sina antal utanförskapsområden, där endast Stockholm, Västerbotten och Värmlands län, är de län som har ökat i antal av utanförskap. Störst reducering av utanförskapsområden har skett i Skåne län som har minskar sitt antal utanförskapsområden med 7, tätt följt av Jönköpings län med 6 antal reducerade områden. Figur 11 visar de 19 län som någon gång har blivit presenterade i ett utanförskapsindex, vilket innebär att Gotland och Jämtlands län är uteblivna då de ej har noterats, varken historiskt eller i denna uppsats resultat, inneha utanförskapsområden.

Figur 11: Utveckling av utanförskap i Sveriges län

Samtliga läns ingående städers resultat är presenterade i bilagor 3-10 varpå om man tittar på dessa ingående städer så går det går att urskilja att Karlskrona, i Blekinge län, har de senaste tre åren har ökat stadigt i utanförskap nu har gått från tre till två stycken utanförskapsområden, samma resultat som Ronneby fick både år 2018 som 2012. I Dalarna visar resultatet att Borlänge samt Ludvika båda två innehar lika många områden som år 2012, med andra ord 2 respektive 1 område var. Avesta tillkom även till detta uppdaterade index som ersatte Falun som föll bort från indexet. I Gävleborgs län har Gävle ökat i sitt antal av utanförskapsområden medan Hudiksvall och Söderhamn har uteblivit bort från indexet. Hallstahammar i Hallands län har bortfallit helt från 2018 års utanförskapsindex medan Halmstad är kvar med sina fyra utanförskapsområden (se bilaga 3).

Hela Jönköpings län såg en nedgång gällande utanförskapsområden år 2018 då de tre städerna Gislaved, Nässjö och Vetlanda föll ut från indexet och Jönköping gick från tre till ett utanförskapsområde. I Kalmar län går det att notera att staden Kalmar har fallit bort helt från listan, jämfört med 2012, samt att Nybro innehar likt de tre föregående åren endast ett utanförskapsområde. Kronobergs län har fått ett nytt tillskott år 2018 i form av staden Älmhult som innehar ett utanförskapsområde medan Växjö har minskat från antalet tre till två stycken utanförskapsområden. Norrbottens län hade varken år 2012 eller 2018 några städer på utanförskapsindexet. Senaste gången en stad befann sig på indexet var Luleå år 2006 (se bilaga 4).

Skåne län toppas av Helsingborg som har sett en nedgång från tio till sju utanförskapsområden. Landskrona och Kristianstad är två andra städer som sänkt sig i antal utanförskapsområden varpå Perstorp och Klippan har uteblivits helt för denna uppdaterade version av utanförskapsindexet (se bilaga 5).

I Södermanland är det endast Katrineholm som noterats med en förändring i indexet som har gått från att ha två till noll utanförskap. Resterande städer innehar samma antal som föregående rapportår. Uppsala län har, med sin största stad Uppsala, har de senaste rapporterna stagnerat kring fyra utanförskapsområden (se bilaga 6).

I Stockholms län är det enbart Huddinge som har sänkt sitt antal av utanförskapsområden varpå Södertälje och Botkyrka verkar ha stagnerat kring tre respektive två områden (se bilaga 7).

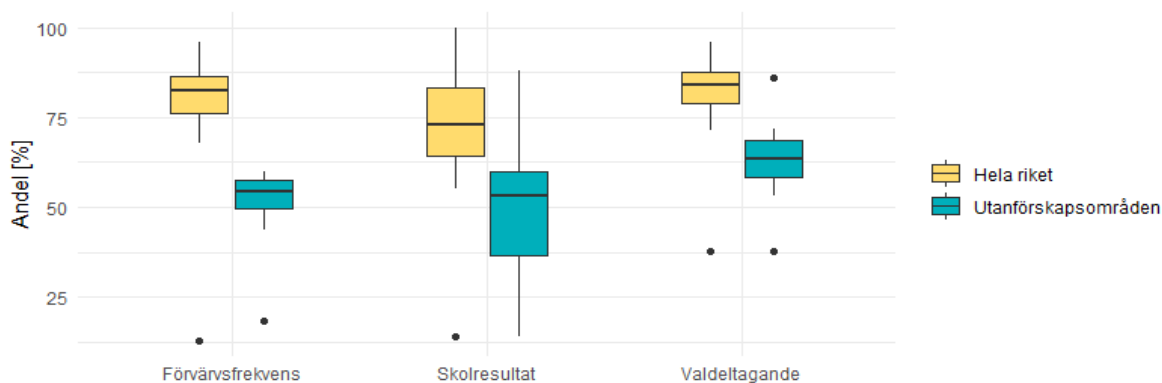
Gällande Västra Götaland så går det exempelvis att urskilja att totalt fem städer har varit konsistenta under samtliga använda räkenskapsår varpå ingen av dessa städer har ökat sina antal utanförskap samt att andelen utanförskap i tre av fem städer har minskat (se bilaga 8).

I Värmlands län tillkommer det ett flertal utanförskap år 2018 där Charlottenberg tillkommer till indexet samt att Karlstad går från ett till hela fyra utanförskapsområden. I Västerbottens län så har Umeå tillkommit som stad med ett utanförskapsområde, likt det antal Skellefteå har haft 2006, 2012 och 2018. Västmanlands län innehar tre städer som existerat på indexet i de senaste rapporterna. I denna nya uppdatering av utanförskapsindexet så var det ingen stad som ökade sitt antal i utanförskap samt att både Arboga och Sala föll ut från det nya indexet helt. Västernorrlands län har endast Härnösand kvar som stad med ett utanförskapsområde. Noterbart är att Sundsvall, för år 2018, har minskat från tre till noll stycken (se bilaga 9).

Linköping är en av få städer i Sverige, som har ökat sina antal utanförskapsområde som har gått från sju till tio utanförskap. Norrköping har minskat sina antal utanförskapsområden med tre, från åtta till fem och Motala har uteblivits helt från år 2018 index. Slutligen så har både Hallsberg och Lindesberg, i Örebro, län fallit bort från uppsatsens uppdaterade index varpå Örebro stad har sänkt sitt antal utanförskapsområden med fyra (se bilaga 10).

7.2 Socioekonomiska skillnader mellan Sverige och Utanförskapsområden

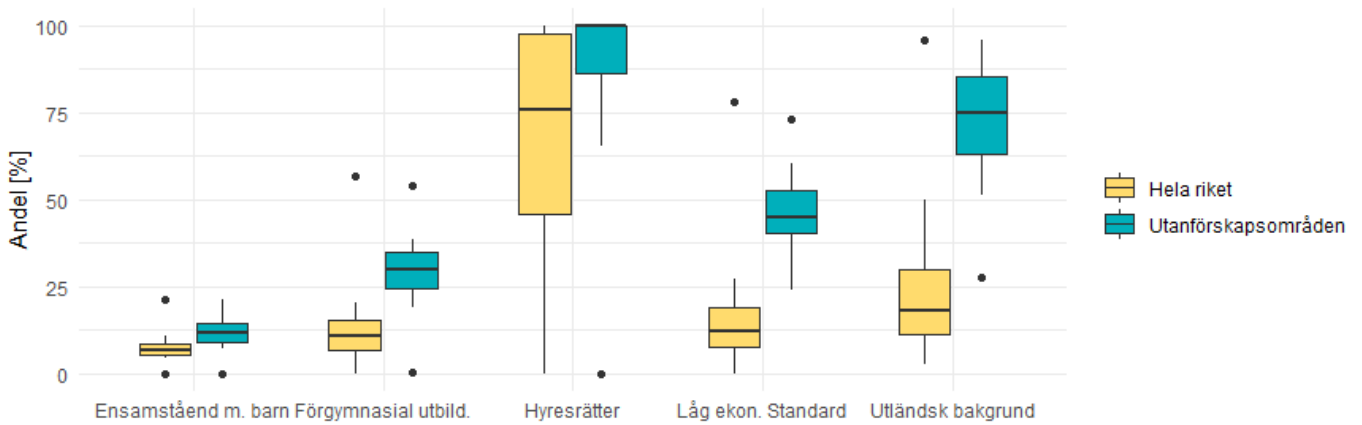
I figur 6 så kan vi observera distributionen av de ingående variablerna i utanförskapsindexet med hjälp av ett täthetsdiagram. I figur 12 kan vi däremot konstatera skillnader i mellan utanförskapsområden och hela riket. Variablerna i figuren beskriver spridningen i maximum och minimum för de tre faktorerna som, enligt Liberalernas definition, utmärker ett utanförskap. Inom de helfärgade lådorna så mäts spridningen mellan 25 och 75 percentilen, och prickarna ger ett max eller min värde om de avviker betydligt från medianvärdet av distributionen. Då vi har selekterat för de tre variablerna så är det föga förvånande att utanförskapsområden skiljer sig avsevärt från hela riket, däremot så är det anmärkningsvärt att spridningen för förvärvsfrekvens och valdeltagande är så låg i både utanförskapsområden och hela riket. Det ger upphov till skillnader och ett avsevärt gap att brygga mellan de två variablerna för respektive population. Däremot så är spridningen betydligt större för skolresultat och skillnaden mellan de två populationer är mindre.

Figur 12: Spridning av variabler ingående i utanförskapsindexet

Utanförskapsområden utmärker sig inte enbart i de variabler som innefattas av utanförskapsindexet, utan på en rad andra socioekonomiska faktorer så kan vi observera stora skillnader mellan hela riket. I figur 14 så har även andra socioekonomiska faktorer spridning, i jämförelse mellan hela Sverige och utanförskapsområdena, beräknats och presenterats. Detta har vi gjort för att se om det finns andra faktorer, utöver de tre undersökta, som tenderar att korrelera med ett utanförskap kontra riket. På så sätt belysa om det kan finnas fler faktorer som tydligt är kopplade till utanförskapsområden och därmed bidrar till de exkluderande mekanismer presenterade i denna uppsats. Som vi kan se i figur 13 så är skillnaden främst påtaglig för andelen med utländsk bakgrund, spridningen är dock någorlunda hög men även för det utanförskapsområdet med lägst andel av utländsk bakgrund så befinner det sig i den övre percentilen för hela riket. Vi konstaterade i figur 12 att förvärvsfrekvensen är betydligt lägre i utanförskapsområden. Även om förvärvsfrekvensen är låg så kan ett område fortfarande ha en

hög ekonomisk standard om den disponibla inkomsten förhållandevis hög relativt övriga riket. Däremot så kan vi i figur 13 observera att utanförskapsområden har en stor andel av områden befinner sig i en låg ekonomisk standard, vilket innebär andelen av personer i som lever i hushåll som har en ekonomisk standard som är lägre än 60 procent av medianvärdet i riket (ekonomisk standard mäts i jämförelse av disponibel inkomst) (SCB 2019a). Andel lägenheter efter upplåtelseform av hyresrätt är relativt hög i både utanförskapsområden och i hela riket, men det är anmärkningsvärt att medianvärdet är 100 procent i utanförskapsområden. Utanförskapsområden har dessutom en högre andel av invånare som endast har en förgymnasial utbildning, vi har inkluderat förgymnasial utbildning i grafen då det är ett utmärkande drag. När vi studerar för andelen med gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning mindre än tre år så är skillnaderna mellan populationerna mindre påtagliga. En högre andel av populationen i utanförskapsområden är även ensamstående med barn, dock är skillnaden inte lika påtaglig som för övriga faktorer.

Figur 13: Skillnader av ytterligare socioekonomiska faktorer

7.3 Regressionsanalys

Här redovisar vi resultaten av de multivariabla regressionsanalysens för utanförskapsområden baserat på valdistrikt (N = 196) med utanförskapsindexet och dess ingående variabler som beroende variabel i 4 olika regressionsmodeller med ytterligare socioekonomiska faktorer som oberoende variabler. Det första vi analyserar modellerna är tecknet och signifikansen för koefficienterna. Den beroende variabeln utanförskapsindexet, är ett medelvärde av övriga beroende variabler vilket är den främsta variabeln som belyser ett utanförskap då den reflekterar den mångfasetterade processen av social exkluderingen och inte enbart en mät punkt såsom förvärvsfrekvens. Naturligt så korrelerar förvärvsfrekvens, valdeltagande och skolresultat med utanförskapsindexet, men de används som beroende variabler för att antingen styrka eller motsäga resultatet för beroende variabeln utanförskapsindexet.

Med det konstaterat så kan vi studera i tabell 5 att resultatet för koefficienterna är spritt och inte alldeles entydigt. Intuitivt så borde andelen ensamstående med barn öka desto djupare utanförskap eftersom det framförallt är ett särskilt resurssvagt hushåll. I tabell 5 kan vi se att andelen ensamstående med barn i ett utanförskapsområde korrelerar negativt med

utanförskapsindexet, skolresultatet och förvärvsfrekvensen. Vilket betyder att dessa variabler minskar när andelen av ensamstående med barn i ett utanförskapsområde ökar. Elasticitet av att öka andelen ensamstående med barn är störst på utanförskapsindexet med -0,1798 procent. Det är anmärkningsvärt att för skolresultatet så är koefficienten signifikant på en 99 procentig nivå, vilket möjligtvis talar för betydelsen av ett barns skolresultat att ha två föräldrar i hushållet. Däremot, korrelerar andelen ensamstående med barn positivt med valdeltagandet.

Utrikesfödda är överrepresenterade i utanförskapsområden jämfört med hela riket. För att studera om påverkan av härkomst varierar inom utanförskapsområden så använder vi variabeln, andel som är födda i Sverige. I resultatet så observerar vi hur andelen födda i Sverige korrelerar positivt med utanförskapsindexet, valdeltagandet och skolresultatet (dock inte en signifikant koefficient för skolresultat). Vilket tyder på att andelen av personer i födda i Sverige ökar när vi betraktar ett högre utanförskapsindex. Framförallt så är elasticiteten av andelen födda i Sverige störst för valdeltagandet med 1,9297 procent vilket intuitivt är rimligt då man troligtvis känner en större benägenhet att delta i demokratiska val i det land man är född i. Däremot så minskar andelen födda i Sverige vid högre förvärvsfrekvens i utanförskapsområden.

För utbildningsnivå så tenderar andelen som har en gymnasieutbildning korrelera positivt med utanförskapsindex, förvärvsfrekvens och skolresultat. Vad som inte kan observeras i regressions resultatet, men som kontrollerats för vid regressionsanalysen är att andelen med endast förgymnasial utbildning korrelerar negativt med de beroende variablerna och att andelen med högre utbildningen inte visar på några signifikanta korrelationer inom utanförskapsområden. Vi kan observera att storleken på elasticiteten av andelen gymnasial utbildning utmärker sig inte mellan de beroende variablerna utan den varierar mellan 0,2046 och 0,5099 procent. Resultat är ej entydigt här, då andelen med gymnasial utbildning minskar vid ett högre valdeltagande.

Den sista oberoende variabeln mäter mediannettoinkomst i tusentals kronor, den korrelerar positivt för utanförskapsindex, förvärvsfrekvens och skolresultat (dock inte en signifikant koefficient för skolresultat). Elasticiteten av mediannettoinkomst är påfallande hög för beroende variabeln förvärvsfrekvens med 8,1599 procent, det är föga förvånande då mediannettoinkomsten i ett utanförskapsområde bör öka om andelen som har ett förvärvsarbete är högre. Men återigen är resultatet ej entydigt då mediannettoinkomsten sjunker vid ett högre valdeltagande.

Sammanfattningsvis så ger resultatet av regressionsanalysen inte ett entydigt resultat då tecknen på koefficienterna kan växla beroende på vilket beroende variabel man analyserar för. Däremot för utanförskapsindexet så är resultatet mer i linje av vad man intuitivt kan förvänta sig för områden med djupa socioekonomiska problem. Ett lägre utanförskapsindex korrelerar med en högre andel ensamstående med barn, en lägre andel födda i Sverige, en lägre andel med gymnasial utbildning och en lägre mediannettoinkomst. Resultatet därmed visar på signifikanta skillnader även inom utanförskapsområden bland socioekonomiska faktorer.

Tabell 5. Resultat av regressionsanalys

Oberoende variabler	Beroende variabel			
	log(Skolresultat)	log(Valdeltagande)	log(Förvärvsfrekvens)	log(Utanförskapsindex)
(Konstant)	-1,1005 (1,70672)	-4,3239*** (0,7563)	-9,4322*** (0,6649)	-2,3437** (0,8821)
log(Ensamstående med barn) [%]	-0,0251*** (0,0064)	0,0852* (0,0379)	-0,0909** (0,0333)	-0,1798*** (0,0442)
log(Födda i Sverige) [%]	0,2050 (0,1140)	1,9297*** (0,1152)	-0,3693*** (0,1013)	0,7180*** (0,1344)
log(Gymnasial utbildning) [%]	0,2046** (0,0774)	-0,3146** (0,1159)	0,5099*** (0,1019)	0,4507** (0,1352)
log(Mediannettoinkomst) [tkr]	0,7287 (0,3707)	-1,4864** (0,4979)	8,1599*** (0,4377)	3,0420*** (0,5807)
R^2	0,185	0,637	0,697	0,469
Justerat R^2	0,168	0,629	0,690	0,458
N = 196				

Standard error är rapporterade inom parenteserna

*, **, *** indikerar signifikans på 90 %, 95 % och 99 % nivå.

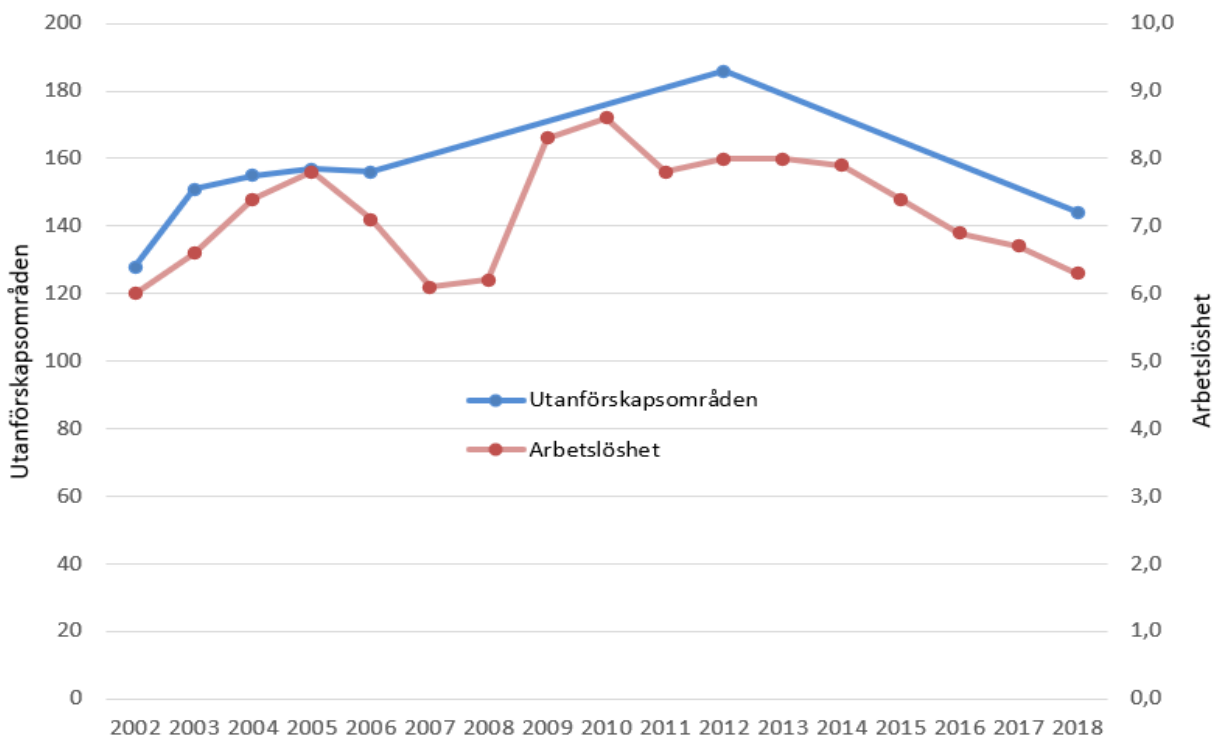
8. Diskussion

I denna uppsats har vi ämnat att efterlikna Sanandaji (2014b) och Liberalernas (2004) kartläggning av utanförskap. Detta har vi gjort genom att försöka att utgå från den metod som även de benämnda författarna har använt sig av. Dock så har en exakt replikering av metoderna ej varit möjlig på grund av ekonomiska och behörighetsmässiga barriärer vilket har lett till den slutgiltiga metod denna uppsats har använt sig av. Denna metod särskiljer sig ifrån Sanandaji (2012) och Liberalernas (2004) i form av användandet av det mer precisa data instrument DeSO-områden, som har möjliggjort för denna uppsats att samla information till områden i Sverige som innefattar en population <2000. I många fall så följer DeSO-områden valdistriktsindelningar, vilket har underlättat jämförelsen med ett områdes valdeltagande och exempelvis förvärvsfrekvens. Men likt redovisat i metoden så finns det stundtals en diskrepans på hushåll som är exkluderade i antingen valdistriktet eller i DeSO-området. Därav för transparenta skäl så redovisar vi samtliga DeSO-områden och motsvarande valdistrikt samt grannskapsområde. För att kunna förstå diskrepansen av hushåll bättre så hade ett geografiskt informationssystem kunnat tillämpas för att studera på geografiska ytor där diskrepansen mellan valdistrikt och DeSO-områden är hög och därmed kunna göra en mer adekvat distinktion på vad som kan rimligtvis klassificeras som ett utanförskapsområde.

Vi vill även benämna de faktum att Sanandaji (2014b) och Liberalerna (2004) har i deras rapporter använt sig av benämningen "grannskapsområden" varpå detta kan innebära att

områden, som exempelvis Södra Rosengård, innehålla ett flertal olika DeSO-områden, då många delar av Södra Rosengård överstiger de ingående DeSO-områdenas populationskrav. Detta har lett till att vi i denna rapport har försökt koppla DeSO-områden till grannskapsområden och på så vis efterlikna Sanandaji (2014b) och Liberalernas (2004) resultat.

Detta har dock lett till att uppsatsens resultat kan ifrågasättas i form av att leverera ett precist och exakt jämförbart resultat. Vi kan däremot i denna uppsats fastslå att det finns två resultat, ett med samtliga valdistrikt sammanställda, som visar på 196 totala utanförskapsområden, samt ett resultat med valdistrikt och grannskapsområden, som visar 144 områden, en minskning med 42 områden. Minskningen av utanförskapsområden skulle kunna förklaras av ett flertal anledningar. Att Sverige genomgick en markant konjunkturuppgång mellan 2016-2019 (Konjunkturinstitutet 2020) kan vara en förklaring, I figur 14 så går det möjligtvis tyda en relation mellan antal utanförskapsområden markerat med blå linje och arbetslöshet i Sverige markerat med röd linje (SCB 2021). Därav, så går det inte att utesluta ett kausalt samband mellan konjunktur och antal utanförskapsområden vilket är trovärdigt då man framförallt studerar förvärvsfrekvensen i utanförskapsområden. En förklaring annan kan vara att regeringen tillfört miljardsatsningar inom utbildningsområdet vilket påverkar skolresultatet (Regeringskansliet 2016).

Figur 14: Utanförskapsområden och arbetslöshet.

Sverige hade även en omfattande invandring under mitten av 2010-talet på grund av flyktingkrisen. År 2015 så hade Sverige det högsta antalet asylsökande någonsin, vilket leder till att invandringen blev rekordhög året därpå när de asylsökande som blir beviljat ett uppehållstillstånd längre än 12 månader blir folkbokförda (SCB 2020i). Det leder oss till

uppfattningen att utanförskapsområden har minskat trots rekord invandringen och att det inte finns ett betydande mörkertal av grupper som ännu inte har blivit folkbokförda och således inte ingår i Sveriges officiella statistik.

Vi närmare blick på valdistrikts- och grannskapsnivå-resultatet (144), som innebär en reduktion på 52 områden jämfört med valdistriktsnivå (196), så skulle en del av den reduceringen förklaras av det faktum, som nämndes tidigare i denna diskussion, att grannskapsområden generellt tenderar att vara större än valdistrikt. Detta leder till att det ofta är flera valdistrikt inkluderade i ett grannskapsområde. Den här ytterligare segmenteringen för grannskapsområden i storstadsregionerna har gjorts för att kunna jämföra resultatet med tidigare års uppskattningar av utanförskap. Det som går att diskutera med anspel på detta beslut är just huruvida vår definition och bedömning av, tidigare nämnda, Södra Rosengård (9 ingående DeSO-områden) är korrekt eller ej och om rätt antal DeSO-områden har använts för att definiera området. Detta leder till att det finns en risk att ett visst område definieras som ett utanförskap på grund av ett DeSO-område som egentligen inte tillhör området. Denna risken har minimerats genom att följa städernas officiella kartor olika definitioner av grannskapsområden som "områden" eller "primärområden" och på så sätt efterlikna deras indelning. Med det sagt, så utesluter inte detta det faktum att risken för att fel DeSO-område är kopplad till fel område fortfarande existerar.

Ett annat problem värt att nämna gällande denna uppdelning av grannskapsområden är att det i vissa fall leder till att delar av ett område som kan klassificeras som ett utanförskap, med övertygelse, faller bort. Exempel på detta är utanförskapsområden i Askim-Frölunda-Högsbo i Göteborg, närmare bestämt valdistrikt Frölunda, Frölunda Torg och Mandolingatan (med respektive DeSO-områden 1480C1340, 1480C1280 och 1480C1350), som är tre valdistrikt varpå alla placerar sig inom 100 av de lägst indexrankade utanförskapsområdena i landet. Däremot när vi segmenterar enligt grannskapsområden innebär det att Frölunda Torg blir ett grannskapsområde. Frölunda Torg är ett större geografiskt område än de valdistrikten ovanför nämnda. På grund av att område är större så behöver vi inkludera fler DeSO-områden för att klassificera grannskapsområdet Frölunda Torg, vilket innebär att vi behöver inkludera ytterligare DeSO-områdets förvärvsfrekvens som på valdistriktsnivå inte klassificeras som ett utanförskapsområde med en förvärvsfrekvens på under 60 procent. Förvärvsfrekvensen för grannskapsområdet Frölunda Torg inkluderat med fler DeSO-områdets förvärvsarbetande och icke förvärvsarbetande är därmed högre än 60 procent vilket är enligt våra kriterier inte kan klassificeras som ett utanförskapsområde. Därav så fastslår vi att, genom att definiera utanförskapsområden på valdistriktsnivå, så kan med större precision klassificera områden som befinner sig i ett utanförskap, på grund av att man tar hänsyn till en mindre population och dess förvärvsfrekvens.

Utöver det går det även att diskutera huruvida uppsatsens koppling mellan skola och valdistrikt är tillräckligt precis eller ej. Vi har i denna uppsats kombinerat skola med närliggande valdistrikt och tagit beslutet att anta att elever från dessa valdistrikt studerar med största sannolikhet på den närmast angränsande skola. Detta utesluter dock inte att en del elever kan färdas större distanser och väljer att studera på en skola längre ifrån området där de är

folkbokförda och därmed utnyttjar valfrihetsreformen. I utbildningens exkluderande mekanismer konstaterades det att valfrihetsreformen delvis bidrar till en ökad skolsegregation tillsammans med boendesegregationen, därmed så är det rimligt att tro att det finns en andel av elever som väljer att utnyttja reformen och de skolresultat som vi redovisar är skolor som reflekterar en skolsegregation. Utöver det så finns det även en svaghet i uppsatsen i form av att om två skolor, relativt nära varandra, ligger i samma område så har vi i denna rapport anknutit den skola med lägst resultat till området.

Då vi har tillämpat metoden av Sanandaji (2014b) och Liberalerna (2004) så använder vi oss utav icke-konservativa kriterier vilket innebär för grundskolor i grannskapsområden och valdistrikt där det geografiska avståndet mellan två grundskolor är snarlikt så har den skolan med det sämsta resultatet valts till det berörda utanförskapsområdet. Vilket är en metod som kan kritiserar utifrån ståndpunkten av att en sämre skola kan sätta området i "utanförskap" när den andra inte nödvändigtvis behöver göra det. Det kan ifrågasättas i form av att en individ har möjlighet att söka sig till en annan skola, med bättre resultat eller förutsättningar, men trots det, geografiskt placeras i ett utanförskap på grund av en närliggande skola med dåligt resultat. En annan aspekt på problematiken att tänka på är om ett viktat medelvärde skulle vara en mer rättvis bedömning av ett områdes skolresultat och, på så sätt, möjligtvis agera som en bättre vågmästare i form av att om ett område skall klassificeras som ett utanförskap eller ej. Ett liknande argument kan föras för ett grannskapsområde där det sämsta valdeltagandet redovisas för hela grannskapsområdet. Ett medelvärde skulle möjligtvis representera ett valdeltagande mer trovärdigt, alternativt summera upp antalet röstande och röstberättigade för hela grannskapsområdet då det finns situationer under uppsatsens gång som har lett till att ett sämre valdeltagande har kopplats till ett område, ifall om två valdistrikt ingått i ett DeSO-område.

Utöver kvantifieringen av utanförskapsområden så har vi även påvisat skillnader i socioekonomiska faktorer utöver de som ingår i utanförskapsindexet. I avsnittet för social exkluderande mekanismer så förklarar vi att en rumslig exkludering i form av boendesegregation har ett samband med en etnokulturell segregation. Det här resultatet kan även bekräftas i vårt resultatet för skillnaden i spridning av utländsk bakgrund i utanförskapsområden och hela riket. Däremot så vill vi vara tydliga med att detta är inget kausalt samband, en högre andel av utländsk bakgrund skapar ej ett utanförskap utan ett utanförskap är ett resultat av en mångfacetterad process med en samvariation av flera exkluderande mekanismer. Vilket för oss till komplexiteten att försöka isolera en faktor av vad som avgör att ett utanförskapsområde bildas eller faller bort mellan år till år. I metoden som vi använder i den här uppsatsen så är det första kriteriet vi väljer för förvärvsfrekvens. Att förstå varför förvärvsfrekvens fluktuerar mellan år till år i termer av den ekonomiska utsatthetens mekanismer så behöver man ta hänsyn till en multitud av mekanismer. Exempelvis ett tillskott av nyanlända flyktingar med ett lågt humankapital, samtidigt som det finns diskriminerande effekter av att personer med utländsk bakgrund utesluts från arbetsmarknaden. Ytterligare mekanismer såsom insider-outsider mekanismer som bidrar till en hög lönesättning vilket skapar försvarande möjligheter för personer med lågt humankapital att etablera sig på arbetsmarknaden. Även en låg eller högkonjunktur som tidigare illustrerat har troligtvis en betydelsefull påverkan för antalet utanförskapsområden. Vi har även använt oss utav

skolresultat som ett kriterium, utöver svag metod att tillskriva utanförskapsområden ett skolresultat så är det även svårt att isolera en faktor som bidrar till sämre skolresultat. Boendesegregation och socioekonomiska förutsättningar har ett samband med ett sämre utfall i skolresultat. I resultatet så redovisar vi att utanförskapsområden har skillnader gentemot övriga Sverige med en lägre ekonomisk standard och en högre andel med hushållssammansättning av ensamstående med barn. Utöver dessa påverkande faktorer så bidrar även valfrihetsreformen med en förklaring till skolsegregationen har en negativ inflytande på skolresultat vilket försvårar att isolera en relation mellan utanförskap och skolresultat. I den politiska exkluderingsmekanismerna så beskriver vi att det sista kriteriet för utanförskap, valdeltagandet är underrepresenterat bland utrikesfödda. Vi har inte statistik på härkomst från valdeltagandet i vår analys, men vi kan rimligtvis dra slutsatsen att vår analys bekräftar detta bland utanförskapsområden för valet till kommunfullmäktige 2018 då en hög andel i utanförskapsområden har en utländsk härkomst som sammanfaller med ett lågt valdeltagande. Men återigen så är det svårt att isolera faktorer för vad som påverkar ett valdeltagande. Rådande segregationsmönster verkar ge upphov till ett minskat valdeltagande, men det går även inte att utesluta effekter av politisk representation, speciellt bland utrikesfödda har ett inflytande på valdeltagandet.

Vi redovisar resultat som tyder på att det finns en heterogenitet bland utanförskapsområden i socioekonomiska faktorer utöver de som ingår i utanförskapsindexet. Även om utanförskapsområden i vår kategorisering faller under samma paraply så implicerar vår analys att de inte skall betraktas som att ha liknande förutsättningar. Ett djupare utanförskap är samvarierat med en lägre andel av invånare som är födda i Sverige samtidigt som mediannettoinkomsten och andelen med gymnasial utbildning minskar. Det implicerar att politiker som betraktar utanförskap likt de definitionerna som nämns i avsnittet "utanförskapets definitioner" behöver ha en nyanserad synvinkel på utanförskap då områden med ett djupt utanförskap befinner sig inte i liknande socioekonomisk situation med utanförskapsområden med ett högre utanförskapsindex.

9. Slutsats

Vår ambition med studien har varit att med demografiska statistikområden kvantifiera antalet utanförskapsområden baserat på en etablerad metod av Liberalerna från år 2004 (Liberalerna 2004). Metoden har baserats på tre empiriska mått i form av förvärvsfrekvens, valdeltagandet och skolresultat där ett område klassificeras att befinna sig i ett utanförskap om de har en förvärvsfrekvens under 60 procent och ett valdeltagande under 70 procent eller ett grundskoleresultat under 70 procent. Eftersom vi eftersträvar att replikera en etablerad metod så har vi jämfört resultatet med tidigare studier som även har ämnat att kvantifiera utanförskapsområden i Sverige. Framförallt resultat som publicerats av Liberalerna (2004; 2006) och Sanandaji (2014b). Utöver framställningen av utanförskapsområden så har vi även ytterligare analyserat utmärkande socioekonomiska faktorer mellan utanförskapsområden och

Sverige. Med hjälp av en multivariabel regressionsanalys så har vi även kunnat utforska hur dimensioner av socioekonomiska faktorer varierar bland utanförskapsområden.

Vi har framställt två resultat för utanförskapsområden. Det ena resultatet baseras på att samtliga utanförskapsområden i Sverige är uppdelade enligt valdistrikt. I det här resultat så kan vi konstatera att baserat på data för förvärvsfrekvens och valdeltagande från 2018 och skolresultat från 2019 att 196 valdistrikt kan klassificeras som befanns sig i ett utanförskap. Utanförskapet har sitt starkaste och djupaste fäste i storstadsregionerna där 77 områden baserat på valdistrikt av de 196 utanförskapsområden är beläget i kommunerna Göteborg, Stockholm och Malmö. Men utanförskapet är ej isolerat till stora tätorter utan sammantaget så uppvisar totalt 54 kommuner runt om i Sverige att minst ha ett utanförskapsområde. Det andra resultatet baseras på grannskapsområden i storstadsregionerna och valdistrikt i övriga Sverige, då fastslår vi att totalt 144 områden befinner sig i ett utanförskap. Trots diskutabla skillnader i metod så detta resultat som lämpat för jämförelse med tidigare års resultat. Med reservation för en felmarginal i klassificeringen av utanförskap så konstaterar vi att antalet utanförskapsområden har minskat mellan åren 2012 och 2018 i Sverige med 42 områden.

Utöver skillnader i förvärvsfrekvens, valdeltagande och skolresultat så uppvisar utanförskapsområden stora skillnader jämfört med hela riket i riket. Utanförskapsområden har exempelvis en högre andel invånare med utländsk bakgrund, en betydligt lägre ekonomisk standard och upplåtelseformen på lägenheter är nästan uteslutande hyresrätter. Däremot så är de här skillnaderna ej homogent bland utanförskapsområden. Ett djupare utanförskap är förknippat med större socioekonomiska problem och en förändrad demografisk sammansättning vilket leder oss till slutsatsen att bemöta utanförskapet på en rikstäckande nivå kan vara problematiskt om man inte tar hänsyn till regionala skillnader i socioekonomiska faktorer bland utanförskapsområden.

10. Referenser

Abrams, R. D. (2007). *Introduction to Regression*.

https://dss.princeton.edu/online_help/analysis/regression_intro.htm#smr [2021-01-06]

Ambrose, A. (2016). *Att navigera på en lokal skolmarknad: en studie av valfrihetens geografi i tre skolor*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet.

<http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1050972/FULLTEXT01.pdf>

Andersson, E., Andersson, R., Fransson, U., Franzén, M., Magnusson, L., Molina, I., Popoola, M., Strömblad, P. & Öberg, S. (2008). *Den delade staden : segregation och etnicitet i stadsbygden*. 2. uppl., Umeå: Borea

Andersson, E., Östh, J. & Malmberg, B (2010) Ethnic Segregation and Performance Inequality in the Swedish School System: A Regional Perspective. *Environment and Planning A: Economy and Space*. 42(11), ss. 2674-2686. <https://doi.org/10.1068/a43120>

Andersson, H., Berg, H., & Dahlberg, M. (2018). *Vill Svensson bo med Svensson? : Effekter av flyktinginvandring på svenskföddas flyttbeteende*. (Rapport 2018:15). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2018/r-2018-15-paverkar-invandringen-svenskfoddas-flyttbeteende.pdf>

Arbetsmarknadsdepartementet (2012). *Urbana utvecklingsområden - Statistisk uppföljning utifrån sju indikatorer*. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet.

<https://www.regeringen.se/contentassets/00a8cf242d7c434aabf50ee15b8fdefe/urbana-utvecklingsomraden---statistisk-uppfoljning-utifran-sju-indikatorer-hela-dokumentet>

Arrow, K. (1971). *The Theory of Discrimination*. Working Papers 403, Princeton University, Department of Economics, Industrial Relations Section..

Becker, S. G. (1957). *The Economics of Discrimination*. (2:an uppl.). Chicago: University of Chicago Press.

Bevelander, P. & Spång, M. (2017). *Valdeltagande och representation – Om invandring och politisk integration i Sverige* (Rapport: 2017:7). Stockholm: Delmi.

BRÅ (2018). *Utvecklingen i socialt utsatta områden i urban miljö 2006–2017*. Stockholm: BRÅ.

https://www.bra.se/download/18.7f57ba351641b9cdc3d3859/1530102465497/2018_9_Utvecklingen_i_socialt_utsatta_omraden_i_urban_miljo_2006%E2%80%932017.pdf

Brännström, L., Sellström, E. & Arnoldsson, G. (2010). *Social Rapport - Boendesegregationens konsekvenser för ungdomars framtida levnadsförhållanden*. Västerås:

Böhlmark, A., Holmlund, H., & Lindahl, M. (2015). *Skolsegregation och skolval*. (Rapport 2015:5). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-skolsegregation-och-skolval.pdf>

Command, C. (2018). *Utvecklingen i socialt utsatta områden i urban miljö 2006–2017*. (Rapport 2018:9). Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Dahlstedt, M. (2005). *Reserverad demokrati: Representation i ett mångetniskt Sverige*. Umeå: Boréa.

Dahlstedt, M. (Red.). (2018). *Förortsdrömmar : Ungdomar, utanförskap och viljan till inkludering*. Linköping. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-144492>

Dancygier, R., Lindgren, K., Oskarsson, S., & Vernby, K. (2015). Why Are Immigrants Underrepresented in Politics? Evidence from Sweden. *American Political Science Review*, 109(4), ss. 703-724. doi:10.1017/S0003055415000404

Davidsson, T. (2016). *Utanförskapelsen. En diskursanalys av hur begreppet utanförskap artikulerades i den svenska riksdagsdebatten 2003-2006*.

Johannesson, E. (2017). *The Dynamic Development of Cognitive and Socioemotional Traits and Their Effects on School Grades and Risk of Unemployment*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet. https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/53638/1/gupea_2077_53638_1.pdf

Edling, J. (2015). *Förorterna som Moder Svea glömde: En dokumentation av en obefintlig integrationspolitik*. Stockholm: Flexicurity/Verdandi.

Eriksson, S. & Lagerström, J. (2007). Diskriminering i anställningsprocessen: resultat från en Internetbaserad sökkanal. (Rapport 2007:17). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2007/r07-17.pdf>

Fell, T., Guizana, B. & Elander, I. (2019). Klass, rumslig segregation och livskvalitet i två svenska städer. *Statsvetenskaplig tidskrift*. 121(1), ss. 65-93.

Folkhälsomyndigheten. (2015). *Utbildningsnivå och hälsa – hur hänger de ihop?* [faktablad]. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ca6067606d8847f7945e922642853caf/utbildning-halsa-faktablad.pdf>

Gerell, M. (2014). *Grannskap och socialt kapital. I Att laga revor i samhällsreven : om social utsatthet och sociala risker i den postindustriella staden* (ss. 101–112). Malmö University Publications in Urban Studies (MAPIUS). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mau:diva-8591>

Gustafsson, J. (2010). Partnerskap, skolprestationer och ekonomiska realiteter i en territoriellt stigmatiserad förort. *Utbildning & Demokrati*, 19(1), ss. 63-84. doi:10.48059/uod.v19i1.921

Liberalerna (F.d Folkpartiet). (2004). *Utanförskapets karta. En kartläggning över utanförskapet i Sverige*. Stockholm: Liberalerna.
<http://www.temaasyl.se/Documents/Partipolitiskt/Utanf%C3%B6rskapets%20Karta.pdf>

Liberalerna. (2005). *Utanförskapets karta. En kartläggning över utanförskapet i Sverige*. Stockholm: Liberalerna.

Liberalerna. (2006). *Utanförskapets karta. En kartläggning över utanförskapet i Sverige*. Stockholm: Liberalerna.

Liberalerna. (2014). *Utanförskapets karta - En lägesbild av utvecklingen 2006-2012*. Stockholm: Liberalerna.

Löfvenius, J. (2016). *Stad i samverkan Stockholms stad och civilsamhället - Delrapport från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm*. 3(46). Stockholm: Stockholms Stad.
<https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/stad-i-samverkan---stockholms-stad-och-civilsamhall-et---delrapport-fran-kommissionen-for-ett-socialt-hallbart-sthlm.pdf>

Løken, K., Mogstad, M. & Wiswall, M. (2012). What Linear Estimators Miss: The Effects of Family Income on Child Outcomes. *American Economic Journal: Applied Economics*, 4(2), ss. 1-35. doi:10.2307/41419434

Madanipour, A. (2011). Social exclusion and space. *City Reader*. ss. 186-194.

Malmö stad. (2020). *Om Malmö stad, Stadsdelsområden och delområden, delområden*.
https://kartor.malmo.se/rest/leaf/1.0/?config=../configs-1.0/malmo_atlas.js [2020-12-19]

Martinsson, S. (2018). *IFAU:s forskning om diskriminering i arbetslivet*.
<https://www.ifau.se/sv/Press/Forskningssammanfattningar/diskriminering/> [2020-12-28]

Martinsson, S. (2020). *Boendesegregation, skolsegregation, fritt skolval och familjebakgrundens betydelse*.
<https://www.ifau.se/sv/Press/Forskningssammanfattningar/Boendesegregation-skolsegregation-och-fritt-skolval-/> [2020-12-28]

Moderaterna (2016). *Sveriges 130 utanförskapsområden - Så brister jobben, skolan och tryggheten*. Stockholm: Moderaterna.
https://moderaterna.se/sites/default/files/page_attachments/2017-07/rapport_sveriges_130_utan_forskapsomraden.pdf

Nationalencyklopedin. (2021). *Flyktingkrisen 2015*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/flyktingkrisen-2015> [2014-01-14]

Nordström, Skans., O. & Åslund, O. (2007). *Leder anonyma jobbansökningar till lika möjligheter?* (Rapport 2007:28). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2007/r07-28.pdf>

OECD. (2015), *OECD Economic Surveys: Sweden 2015*. Paris: OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/eco_surveys-swe-2015-en

Polisen. (2017). *Utsatta områden - Social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen*. Stockholm: Polisen. https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-social-ordning-kriminell-struktur-och-utmaningar-for-polisen-2017.pdf

Polisen. (2019). *Kriminell påverkan i lokalsamhället - En lägesbild för utvecklingen i utsatta områden*. Stockholm. Polisen. https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/kriminell-paverkan-i-lokalsamhallet.pdf

Regeringskansliet. (2016). *Satsningar inom utbildningsområdet*. <https://www.regeringen.se/artiklar/2016/09/satsningar-inom-utbildningsområdet/> [2021-01-18]

Riksdagen. (2014). *Sverige ha fått en ny regering*. <https://www.riksdagen.se/sv/aktuellt/2014/okt/3/sverige-har-fatt-en-ny-regering/> [2014-01-14]

Sanandaji. T. (2014a). *Jag uppdaterar "Utanförskapets Karta" och hittar fortsatt ökning av utanförskap 2006-2012*. <https://tino.us/2014/05/uppdatering-av-utanforskapets-karta-visar-fortsatt-okning-av-utanforska-p-2006-2012/> [2021-01-04]

Sanandaji. T. (2014b). *Utanförskapets karta – en uppföljning av Folkpartiets rapportserie*. Stockholm: Stiftelsen Den Nya Välfärden.

SCB (2017). *Integration – utrikes föddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige*. (Rapport 11). Stockholm: Statistiska centralbyrån. https://www.scb.se/contentassets/b593c2c3f32045bf9b91c8b2937419f6/le0105_2017a01_br_b_e57br1701.pdf

SCB (2018a). *Demografiska statistikområden, en ny regional indelning under kommuner*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2018/demografiska-statistikomraden-en-ny-regional-indelning-under-kommuner/> [2020-12-29]

SCB (2018b). *Fler eller färre fattiga?* <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2018/fler-eller-farre-fattiga/> [2020-12-29]

SCB (2018c). *Sverige har lägst andel i materiell fattigdom i Europa.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulf-silc/pong/statistiknyhet/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulfsilc7/> [2020-12-28]

SCB. (2019a). *Hushållens ekonomiska standard fortsätter att öka, men i lägre takt.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/slutliga-inkomster-och-skatter-2017/> [2021-01-10]

SCB. (2019b). *Integration En beskrivning av läget i Sverige.* (Rapport 13). Stockholm: Statistiska centralbyrån.

https://www.scb.se/contentassets/6834eab09f2c4758bb3fd9c015e765a8/le0105_2019a01_br_be57br1901.pdf

aSCB. (2020a). *Antalet helårsekvivalenter 1990–2019.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/amnesovergripande-statistik/hushallens-ekonomi-allman-statistik/pong/tabell-och-diagram/helarsekvivalenter/antalet-helarsekvivalenter/> [2020-12-29]

bSCB. (2020b). *Befolkning 16+ år (RAMS) efter sysselsättning, ålder och kön.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207H/BefSyssFolaAldR/table/tableViewLayout1/?loadedQueryId=8226&timeType=from&timeValue=2014 [2020-12-29]

c SCB. (2020c). *Befolkningsstatistik i sammandrag 1960–2019.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/helarsstatistik--rikt/befolkningsstatistik-i-sammandrag/> [2020-12-29]

d SCB. (2020d). *Beskrivning av antal helårsekvivalenter.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/amnesovergripande-statistik/hushallens-ekonomi-allman-statistik/produktrelaterat/Fordjupad-information/beskrivning-av-antal-helarsekvivalenter/> [2021-01-18]

e SCB. (2020e). *DeSO – Demografiska statistikområden.*

<https://scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/deso---demografiska-statistikomraden/> [2020-12-29]

SCB. (2020f). *DeSO-tabellerna i Statistikdatabasen – information och instruktioner.*

<https://scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/deso---demografiska-statistikomraden/deso-tabellerna-i-ssd--information-och-instruktioner/> [2021-01-06]

SCB. (2020g). *Folkmängden per region efter ålder och kön. År 2015 - 2019.*
https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101Y/FolkmDesoAldKon/

SCB. (2020h). *Förvärvsarbetande – ett sysselsättningsbegrepp (avser data åren 1993-2019).*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/produktrelaterat/Fordjupad-information/forvarvsarbetande--ett-sysselsattningsbegrepp-avser-data-aren-1993-2019/>
[2021-01-05]

SCB. (2020i). *Invandring till Sverige.*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/>
[2021-01-14]

SCB. (2020j). *Regeringsuppdraget Registerdata för integration.*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/statistik-om-integration/regeringsuppdraget-registerdata-for-integration/> [2020-12-29]

SCB. (2020k). *Sveriges befolkning.*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkning/>
[2021-01-14]

SCB. (2020l). *Sverige har lägre materiell och social fattigdom än de flesta andra länder i Europa.*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulf-silc/pong/statistiknyhet/undersokningarna-av-levnadsforhallanden-ulfsilc-2019> [2020-12-28]

SCB. (2020m). *Sverige sticker ut i statistiken om risk för fattigdom*
<https://www.scb.se/om-scb/nyheter-och-pressmeddelanden/sverige-sticker-ut-i-statistiken-om-risk-for-fattigdom/> [2020-12-28]

SCB. (2021). *Arbetslöshet i Sverige.*
<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/arbetsloshet-i-sverige/>
[2021-01-19]

Schierup, C.-U., & Urban, S. (2016). *Social exkludering : ett beskuret medborgarskap. Utbildning, arbete, medborgarskap : strategier för social inkludering i den mångkulturella staden.* 3:e uppl., ss. 57–78. Umeå: Borea.
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-127143>

Science. (2021). *Deskriptiva analyser: att beskriva data.*
<https://science.nu/lektion/deskriptiva-analyser/> [2021-01-06]

Skolverket. (2018). *Analys av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor*. (Rapport 2018:467). Stockholm: Skolverket.

Skolverket. (2019). *Slutbetyg i grundskolan våren 2019* (Pressmeddelande från Skolverket 2019:1342).

Skolverket. (2020). *SALSA - Urval, välj skolenheter*.
<https://sir.is.skolverket.se/siris/f?p=SIRIS:164>

Sjögren, A. & Zenou, Y. (2007), "Integration eller utanförskap? En teoriöversikt". *Ekonomisk Debatt* 35(3), ss.7–20.

Somarathna, S. Minasny, B & Malone, P. B. (2017). More Data or a Better Model? Figuring Out What Matters Most for the Spatial Prediction of Soil Carbon. *Soil Science Society of America Journal*, 81(6). DOI:[10.2136/sssaj2016.11.0376](https://doi.org/10.2136/sssaj2016.11.0376)

Stockholms stad. (2020). *Områdesfakta - statistik om stadens delområden*.
<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/statistik/omradesfakta/> [2020-12-29]

Stigendal, M. (2016). *Samhällsgränser : ojämlikhetens orsaker och framtidsmöjligheterna i en storstad som Malmö*. Stockholm: Liber

Strömblad, P. (2003). *Politik på stadens skuggsida*. Diss. Uppsala: Uppsala universitet. URN:
[urn:nbn:se:uu:diva-3278](https://nbn:se:uu:diva-3278)

Tarabini, A., Jacovkis, J. & Montes, A. (2018). Factors in educational exclusion: including the voice of the youth. *Journal of Youth Studies*, 21(6), ss. 836-851. DOI: [10.1080/13676261.2017.1420765](https://doi.org/10.1080/13676261.2017.1420765)

Valmyndigheten (2018). *Slutgiltigt valresultat, Röstfördelning - Kommunval*.
<https://data.val.se/val/val2018/statistik/index.html>

Valmyndigheten (2019). *Val till kommunfullmäktige - Röster*.
<https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/K/rike/index.html> [2020-12-29]

Valmyndigheten (2020). *Rösträtt och röstlängd*.
<https://www.val.se/att-rosta/vem-har-rostratt/rostratt-och-rostlangd.html> [2020-12-29]

Vernby, K. & Dancygier, R. (2018). Diskriminering i anställningsprocessen: resultat från en Internetbaserad sökkanal. (Rapport 2018:21). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.
<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2018/r-2018-21-etniska-hierarkier-och-diskriminering-pa-arbetsmarknaden.pdf>

Vinnerljung, B., Berlin, M. & Hjern, A. (2010). *Social Rapport - Skolbetyg, utbildning och risker för ogynnsam utveckling hos barn*. Västerås: Socialstyrelsen.
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2010-3-11.pdf>

Zenou, Y., Åslund, O. & Östh, J (2006). Hur viktig är närheten till jobb för chanserna på arbetsmarknaden? (Rapport 2006:1). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2006/r06-01.pdf>

Åslund, O., Forslund, A. & Liljeberg, L. (2017). *Flykting- och anhöriginvandrades etablering på den svenska arbetsmarknaden*. (Rapport 2017:13). Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.
<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2017/r-2017-14-etablering-pa-den-svenska-arbetsmarknaden.pdf>

Öhrvall, R. (2006). Invandrade och valdeltagande. I Bäck, H. & Gilljam, M. (red). *Valets mekanismer*. Malmö: Liber, ss. 61-78.

11. Bilagor

Bilaga (1). Samtliga utanförskapsområden utifrån valdistrikt

<i>Kommun</i>	<i>DeSO-kod 1</i>	<i>DeSO-kod 2</i>	<i>Valdistrikt</i>	<i>Förvärvsfrekvens [%]</i>	<i>Valdeltagandet [%]</i>	<i>Skolresultat [%]</i>	<i>Index</i>
Malmö	1280C2020		Kryddgården N	34,16	53,6	30	39,25
Trollhättan	1488C1070		Kronogården V	34,83	70,17	14	39,67
Linköping	0580C1460		Ryd 5 (Ryd mellersta)	18,22	71,11	30	39,78
Malmö	1280C1690	1280C1750	Herrgården	33,32	56,63	30	39,98
Malmö	1280C1980		Törnrosen-Örtagården	38,35	54,59	31	41,31
Malmö	1280C1840		Kryddgården S	46,11	49,91	30	42,01
Trollhättan	1488C1090	1488C1100	Kronogården N	50,18	63,23	14	42,47
Göteborg	1480C3530		Östra Göteborg, Rymdtorget	54,29	50,37	26	43,55
Göteborg	1480C3400		Östra Göteborg, Bergsjön, Södra	51,39	55,51	26	44,30
Karlskrona	1080C1170		Kungsmarken	41,75	61,75	30	44,50
Göteborg	1480C3560		Östra Göteborg, Bergsjön, Östra	55,76	52,37	26	44,71
Malmö	1280C1890		Törnrosen	42,20	62,29	31	45,16
Malmö	1280C1320		Hermosdal	43,29	52,53	40	45,27
Malmö	1280C1720		Persborg	43,84	61	31	45,28
Malmö	1280C1880	1280C1760	Örtagården-Herrgården	38,25	67,94	30	45,40
Stockholm	0180C6110		Spånga 22 Rinkebysvängen Ö	58,41	46,58	32	45,66
Malmö	1280C1710		S Sofielund-Bryggeriet	44,21	53,91	39	45,71
Linköping	0580C1400		Ryd 3 (Ryd SV)	39,53	68,97	30	46,17
Stockholm	0180C6180		Spånga 17 Rinkebysvängen N	59,33	47,8	32	46,38
Stockholm	0180C6070		Spånga 23 Rinkebysvängen S	52,16	55,05	32	46,40
Stockholm	0180C6090		Spånga 19 Rinkebysvängen V	54,51	53,3	32	46,60
Stockholm	0180C6120		Spånga 21 Rinkeby C	49,57	58,28	32	46,62
Västerås	1980C1340		114 Pettersberg V	53,79	62,29	24	46,69
Malmö	1280C1830		Örtagården V	44,21	65,17	31	46,79

Malmö	1280C1680		Heleneholm	51,95	54,55	34	46,83
Göteborg	1480C3860		Angered, Rannebergen, Södra	54,32	61,59	25	46,97
Solna	0184C1400		3 Kungshamra	42,00	55,43	44	47,14
Stockholm	0180C6100		Spånga 27 Rinkeby mellersta	54,25	55,78	32	47,34
Eskilstuna	0484C1370		Årby-Notarien	48,94	62,13	31	47,36
Stockholm	0180C6150		Spånga 18 Rinkebystråket	55,31	55,38	32	47,56
Linköping	0580C1660		Skäggetorp 1 (Skäggetorp C)	49,48	65,57	30	48,35
Malmö	1280C1460		Nydala NO	48,46	62,7	34	48,39
Malmö	1280C1380		Nydala SO	52,09	53,29	40	48,46
Malmö	1280C2000		Apelgården S	52,28	63,41	30	48,56
Göteborg	1480C3700	1480C3660	Angered, Eriksbo	57,76	57,33	31	48,70
Eskilstuna	0484C1360		Årby - Navigatören	54,57	60,74	31	48,77
Stockholm	0180C6160		Spånga 20 Kvarnbyvägen mfl	56,96	58,15	32	49,04
Malmö	1280C1430		Holma S	41,84	60,28	45	49,04
Linköping	0580C1680		Skäggetorp 4 (Skäggetorp V)	52,92	64,32	30	49,08
Göteborg	1480C3950		Angered, Lövgärdet, Nedre	57,90	53,39	36	49,10
Linköping	0580C1670		Skäggetorp 5 (Tornby-Skäggetorp N)	50,09	67,79	30	49,29
Stockholm	0180C6230		Spånga 13 Tensta C	51,15	59,81	37	49,32
Göteborg	1480C3640		Angered, Hjällbo, Södra	56,07	57,27	35	49,45
Malmö	1280C2280		Apelgården N	58,73	59,9	30	49,54
Stockholm	0180C6210		Spånga 16 Glömminge-Sörgården	57,55	59,49	32	49,68
Stockholm	0180C6380		Kista 8 Nidarosgatan	59,57	45,65	44	49,74
Stockholm	0180C6260		Spånga 15 Risingeplan mfl	59,07	53,74	37	49,94
Stockholm	0180C6250		Spånga 11 Erikslund	55,48	57,58	37	50,02

Malmö	1280C1350		Gullviksborg	46,92	63,17	40	50,03
Malmö	1280C1480		Kroksbäck S	41,30	64,37	45	50,22
Stockholm	0180C6170		Spånga 14 Gullinge	55,44	59,75	37	50,73
Göteborg	1480C3960		Angered, Lövgårdets Centrum	59,89	56,36	36	50,75
Eskilstuna	0484C1080	0484C1100	Råbergstorp-Lagersberg	40,85	58,73	53	50,86
Karlskrona	1080C1160		Marieberg m.fl.	54,41	68,36	30	50,92
Malmö	1280C1470		Nydala NV	55,59	63,2	34	50,93
Uddevalla	1485C1220		Bäve-Norra Dalaberg	49,95	67,14	36	51,03
Göteborg	1480C3990	1480C4000	Angered, Lövgärdet, Övre	57,59	59,65	36	51,08
Stockholm	0180C6350		Kista 20 Husby C	59,82	49,22	45	51,35
Linköping	0580C1630		Skäggetorp 2 (Nygård)	54,24	70,54	30	51,59
Malmö	1280C2100		Möllevången-Bangatan	51,74	64,07	39	51,60
Södertälje	0181C1320		Ronna norra	54,12	37,72	63	51,61
Göteborg	1480C3670		Angered, Skolspåret	59,01	61	35	51,67
Kristianstad	1290C1220		Gamlegården 1	44,59	62,46	48	51,68
Göteborg	1480C3690		Angered, Hjällbo, Norra	59,09	60,97	35	51,69
Linköping	0580C1610		Skäggetorp 3 (Skäggetorp SV)	56,18	69,32	30	51,83
Kristianstad	1290C1230		Gamlegården 2	42,89	65,41	48	52,10
Stockholm	0180C6370		Kista 11 Trondheimsgatan	58,68	52,99	45	52,22
Eskilstuna	0484C1050		Fröslunda-Björkhultsvägen	43,31	60,95	53	52,42
Uddevalla	1485C1240		Bäve Norra Hovhult	51,27	70,3	36	52,52
Malmö	1280C1800		S Sofielund-Seved	55,75	63,03	39	52,59
Malmö	1280C1740		Augustenborg N	45,33	58,12	55	52,82
Göteborg	1480C3730		Angered, Hammarkullen, Centrum	46,98	57,52	54	52,83
Malmö	1280C1290		Hermodsdal-Gullviksborg	48,49	52,61	58	53,03

Malmö	1280C1310	Hyllievång	42,93	71,47	45	53,13
Malmö	1280C1240	Lindängen Ö	50,20	51,24	58	53,15
Göteborg	1480C1340	Askim-Frölunda-Högsbo, Frölunda	58,20	62,27	39	53,16
Borås	1490C1290	Hässleholmen Södra	55,79	52,71	51	53,17
Stockholm	0180C6310	Kista 7 Oslogatan	59,87	55,19	45	53,35
Malmö	1280C1700	Bellevuegården Ö	48,95	66,13	45	53,36
Malmö	1280C1530	Almhög Ö	52,79	52,79	55	53,53
Gävle	2180C1390	Sätra Ö	48,93	69,9	42	53,61
Botkyrka	0127C1390	Botkyrka 58 Norsborg C	59,57	51,85	51	54,14
Malmö	1280C1600	Augustenborg S	50,14	57,49	55	54,21
Botkyrka	0127C1470	Botkyrka 44 Fittja Värdshusvägen	59,04	53,92	50	54,32
Göteborg	1480C1280	Askim-Frölunda-Högsbo, Frölunda Torg	58,96	65,18	39	54,38
Helsingborg	1283C1550	Drottninghög V	55,37	63,1	45	54,49
Gävle	2180C1080	Andersberg C	48,51	62,12	53	54,54
Malmö	1280C1910	Flensburg-Allm sjukhuset	59,17	65,52	39	54,56
Södertälje	0181C1060	Hovsjö norra	53,64	42,17	68	54,60
Helsingborg	1283C1540	Drottninghög Ö	53,96	65,32	45	54,76
Linköping	0580C1620	Ryd 1 (Ryd N)	48,71	85,98	30	54,90
Norrköping	0581C1170	Hageby Norra	46,39	61,5	57	54,96
Norrköping	0581C1160	Hageby Centrum	49,58	59,02	57	55,20
Malmö	1280C1210	Lindängen Centrum	49,48	60,17	56	55,22
Norrköping	0581C1100	Hageby Centrum	50,51	59,02	57	55,51
Borås	1490C1370	Hässleholmen Västra	57,17	58,47	51	55,55
Göteborg	1480C3770	Angered, Hammarkullen, Östra	55,03	57,7	54	55,58
Helsingborg	1283C1230	Högaborg V	53,38	60,52	53	55,63
Malmö	1280C1520	Holma N	54,55	67,84	45	55,80

Göteborg	1480C3050	1480C3070	Västra Hisingen, Svarte Mosse	57,07	59,75	51	55,94
Åstorp	1277C1040		Åstorp Bjärshög	56,25	56,16	56	56,14
Stockholm	0180C6430		Kista 1 Akalla C	59,20	52,35	57	56,18
Borås	1490C1340		Norrby Östra	53,51	67,44	48	56,32
Södertälje	0181C1220		Bårstafältet	57,77	50,86	61	56,54
Uppsala	0380C2010		Kantorsgatan	49,42	67,62	53	56,68
Göteborg	1480C1350		Askim-Frölunda-Högsbo, Mandolingatan	58,73	72,45	39	56,73
Eskilstuna	0484C1110		Västermalm	52,38	65,12	53	56,83
Västerås	1980C1400		316 Vallby S	57,93	64,59	48	56,84
Malmö	1280C1170		Lindängen- Almvik	53,57	61	56	56,86
Linköping	0580C1250		Berga 3 (Berga NV)	56,95	71,74	42	56,90
Vingåker	0428C1020		Sävsta	51,20	74,61	45	56,94
Helsingborg	1283C1200		Furutorp	52,36	65,55	53	56,97
Lund	1281C1080		Linero, Vikingaparken	54,08	64,91	52	57,00
Sandviken	2181C1050		Björksåtra	43,55	72,02	56	57,19
Eskilstuna	0484C1090		Frölunda-Tallåsparken	51,80	66,8	53	57,20
Uppsala	0380C1160		Sydvästra Valsåtra	51,51	51,37	69	57,29
Helsingborg	1283C1240		Söder	54,24	65,16	53	57,47
Örebro	1880C1630		Vivalla norra	47,36	63,21	62	57,52
Örebro	1880C1600	1880C1570	Vivalla östra	47,75	63,09	62	57,61
Halmstad	1380C1130		Andersberg Norra	56,81	57,49	59	57,77
Stockholm	0180C1680		Skärholmen 19 Skärh.terrassen-Branth.	58,76	50,58	64	57,78
Helsingborg	1283C1130		Planteringen N	50,09	63,4	60	57,83
Malmö	1280C1230		Almvik	57,14	60,35	56	57,83
Trollhättan	1488C1030		Sylte N	52,72	64,84	56	57,85
Örebro	1880C1590		Vivalla västra	46,61	64,97	62	57,86

Linköping	0580C1220		Berga 2 (Berga NO)	57,97	73,8	42	57,92
Sandviken	2181C1070		Murgården	45,11	66,87	62	57,99
Huddinge	0126C1520		Vårby gård östra	55,79	55,53	63	58,11
Västerås	1980C1470		319 Vallby C/Bjärby/Skerike	56,86	69,92	48	58,26
Kristianstad	1290C1160		Österäng	54,66	67,71	53	58,46
Trollhättan	1488C1050		Lextorp N	52,30	67,14	56	58,48
Vänersborg	1487C1090		Flanaden	51,10	66,49	58	58,53
Malmö	1280C1930		Lorensborg V	52,74	66,91	56	58,55
Borlänge	2081C1140	2081C1120	Tjärna Ängar - Paradiset	48,54	77,22	50	58,59
Borås	1490C1300		Norrby Södra	59,87	67,98	48	58,62
Karlstad	1780C1300		Kronoparken centrum	43,59	74,4	58	58,66
Borlänge	2081C1180		Bullermyren	53,27	72,96	50	58,74
Karlskoga	1883C1050		Landa	48,73	66,5	61	58,74
Malmö	1280C1260		Lindängen N	55,11	63,38	58	58,83
Halmstad	1380C1080		Andersberg Södra	57,34	60,4	59	58,91
Nybro	0881C1070		Nybro 3	51,10	63,95	62	59,02
Malmö	1280C2300		Ö Sorgenfri-N Spånehusv	59,16	69,36	49	59,17
Norrköping	0581C1120	0581C1130	Hageby-Vrinnevi	55,83	64,78	57	59,20
Solna	0184C1030		35 Huvudsta Ö	56,85	64,16	58	59,67
Burlöv	1231C1050		Svenshög	59,17	60,07	60	59,75
Avesta	2084C1020	2084C1010	Krylbo	53,65	70,96	55	59,87
Västerås	1980C1100		203 Bäckby Ö	51,55	65,06	63	59,87
Flen	0482C1020		Flens södra	54,47	72,2	53	59,89
Örebro	1880C1490		Varberga östra	55,77	62,07	62	59,95
Göteborg	1480C3510	1480C3500	Östra Göteborg, Siriusgatan	55,72	56,46	68	60,06
Eskilstuna	0484C1070		Krusgårdssberget	58,51	69,5	53	60,34

Örebro	1880C1080	Brickebacken norra	56,37	70,08	55	60,48
Gävle	2180C1340	Nordost	56,50	65,66	60	60,72
Norrköping	0581C1030	Guldringen m fl	57,16	68,25	57	60,80
Malmö	1280C2910	Segevång N	52,83	69,62	61	61,15
Halmstad	1380C1320	Vallås Västra	59,35	70,32	54	61,22
Strömstad	1486A0030	Strömstad norra	53,34	61,57	69	61,30
Fagersta	1982C1060	Kolarbyn	57,66	67,68	59	61,45
Växjö	0780C1230	Dalbo Centrum	51,24	64,25	69	61,50
Landskrona	1282C1060	Dammhagen	57,89	60,77	66	61,55
Örebro	1880C1050	Brickebacken södra	57,72	72,09	55	61,60
Bollnäs	2183C1050	Bollnäs-Gärdet	58,52	74,67	52	61,73
Lysekil	1484C1030	Lysekil Bansvik	56,98	59,65	69	61,88
Landskrona	1282C1170	Norrestad	40,50	60,14	85	61,88
Malmö	1280C2500	Katrinelund	48,36	69,46	68	61,94
Ludvika	2085C1080	Näset	47,91	73,45	65	62,12
Uppsala	0380C1130	Gottsunda-Blomdahls väg	52,35	65,98	69	62,44
Vänersborg	1487C1070	Torpa	59,70	69,7	58	62,47
Köping	1983C1040	Nygård-Skogsbrynet	54,96	67,56	65	62,51
Karlstad	1780C1250	Kronoparken söder	59,23	70,37	58	62,53
Helsingborg	1283C1120	Planteringen S	59,28	68,73	60	62,67
Nyköping	0480C1160	Västra Brandkärr	52,71	69,45	66	62,72
Landskrona	1282C1070	Centrum	54,83	67,88	66	62,90
Jönköping	0680C1070	Råslätt-Lockebo	54,67	60,29	76	63,65
Karlstad	1780C1370	Kronoparken väst	53,81	79,28	58	63,70
Halmstad	1380C1200	Nyhem Centrum	59,87	77,38	54	63,75
Eskilstuna	0484C1390	Skiftinge Södra	59,67	67,63	64	63,77
Uppsala	0380C1150	Norra Gottsunda	57,48	65,48	69	63,99

Umeå	2480C1110	Ålidhem Västra	38,48	65,65	88	64,04
Sandviken	2181C1140	Barrsätra	44,77	83,61	64	64,13
Växjö	0780C1240	Araby	57,63	66,98	69	64,54
Karlstad	1780C1330	Kronoparken öst	59,73	75,93	58	64,55
Degerfors	1862C1010	Jannelund	58,05	75,91	60	64,65
Ljusdal	2161C1030	Ljusdal CÖ	59,32	71,85	63	64,72
Älmhult	0765C1030	Haganäs	57,69	69,76	67	64,82
Ronneby	1081C1040	Espedalen	49,06	69,78	76	64,95
Hässleholm	1293C1100	Låreda	58,73	67,18	69	64,97
Skövde	1496C1200	Ryds Centrum	56,30	59,9	80	65,40
Ronneby	1081C1030	Älgbacken	52,32	69,07	76	65,80
Härnösand	2280C1060	Rotudden-Gådeåstaden	58,93	75,16	64	66,03
Stockholm	0180C2250	Skärholmen 20 Bredäng mellersta	59,88	59,69	79	66,19
Åmål	1492C1030	Åmål centrala	58,38	77,34	63	66,24
Eskilstuna	0484C1480	Krusgårdsberget	57,40	68,64	73	66,35
Skellefteå	2482C1220	Morö Backe C	58,63	68,2	74	66,94
Göteborg	1480C2620	Örgryte-Härlanda, Björkekärr, Västra	57,28	76,56	69	67,61
Töcksfors	1765B2010	Töcksfors	59,03	69,99	80	69,67

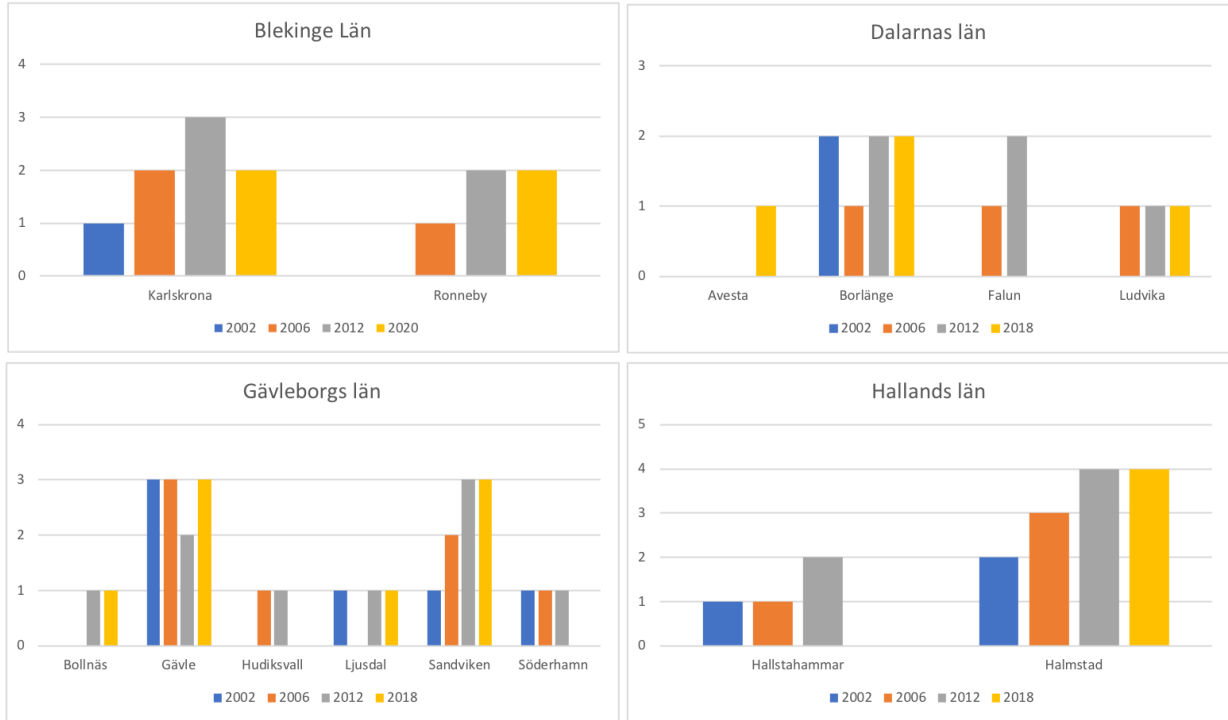

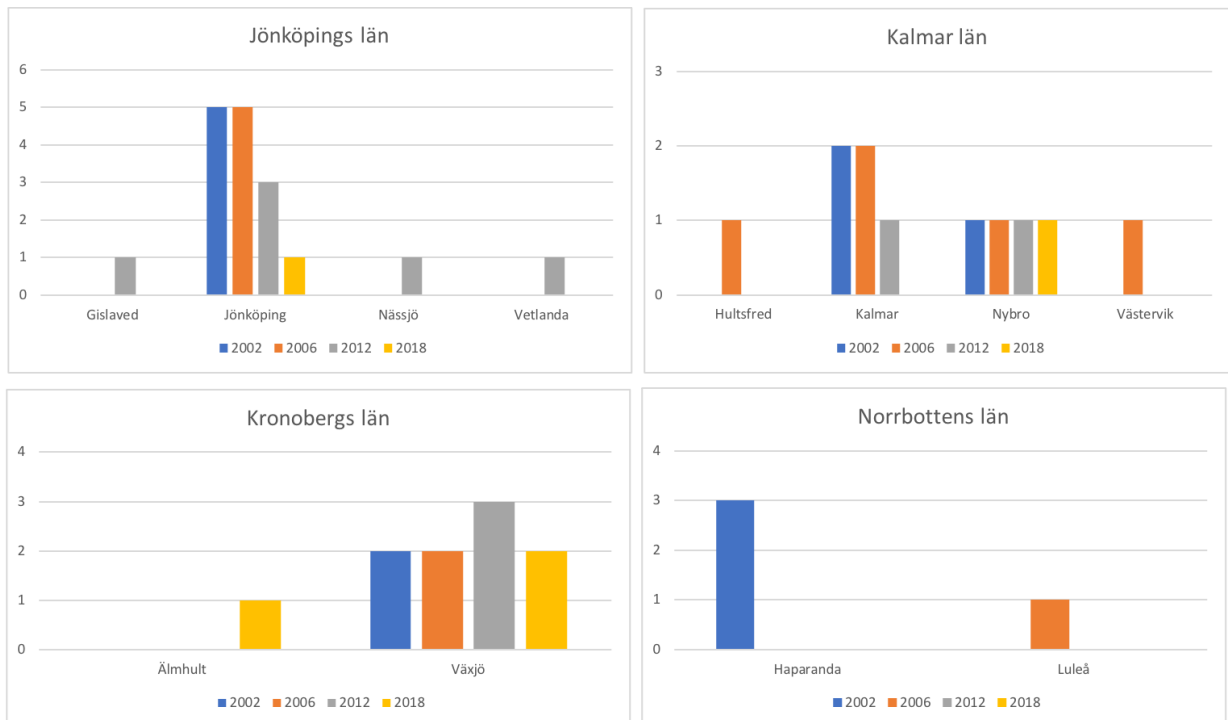
Bilaga (2). DeSO-områden för varje grannskapsområde

<i>Stad</i>	<i>Område</i>	<i>DeSo 1</i>	<i>DeSo 2</i>	<i>DeSo 3</i>	<i>DeSo 4</i>	<i>DeSo 5</i>	<i>DeSo 6</i>	<i>DeSo 7</i>	<i>DeSo 8</i>	<i>DeSo 9</i>
Malmö	Norra Rosengård	1280C2020	1280C1840	1280C2280	1280C2000					
Malmö	Södra Rosengård	1280C1880	1280C1750	1280C1980	1280C1890	1280C1830	1280C1760	1280C1690	1280C1610	1280C1720
Göteborg	Östra Bergsjön	1480C3560	1480C3530	1480C3400	1480C3390					
Stockholm	Rinkeby N	0180C6180	0180C6150	0180C6120	0180C6110	0180C6160				
Malmö	Hermosdal	1280C1320								
Stockholm	Rinkeby S	0180C6090	0180C6070	0180C6100						
Malmö	Heleneholm	1280C1680								
Stockholm	Tensta N	0180C6270	0180C6260	0180C6230	0180C6210					
Malmö	Nydala	1280C1460	1280C1380	1280C1470						
Göteborg	Eriksbo	1480C3700	1480C3660							
Stockholm	Hjulsta	0180C6250	0180C6240	0180C6220						
Malmö	Holma	1280C1430	1280C1520							
Malmö	Södra Sofielund	1280C1710	1280C1800	1280C1940	1280C2090	1280C2110				
Göteborg	Lövgärdet	1480C3960	1480C3950	1480C3990	1480C4000	1480C3970				
Stockholm	Tensta S	0180C6140	0180C6170							
Göteborg	Hammarkullen	1480C3710	1480C3760	1480C3770	1480C3750	1480C3730				
Malmö	Augstenborg	1280C1740	1280C1600							
Göteborg	Norra Biskopsgården	1480C3050	1480C3070	1480C3020						
Malmö	Almhög	1280C1530	1280C1580							
Malmö	Kroksbäck	1280C1480	1280C1620	1280C1670	1280C1310					
Malmö	Bellevuegården	1280C1700	1280C1820							
Malmö	Lindängen	1280C1210	1280C1170	1280C1240	1280C1260					
Malmö	Lorensborg	1280C1930	1280C2030	1280C1870						
Malmö	Segevång	1280C2910	1280C2860	1280C2890						
Malmö	Katrinelund	1280C2500								

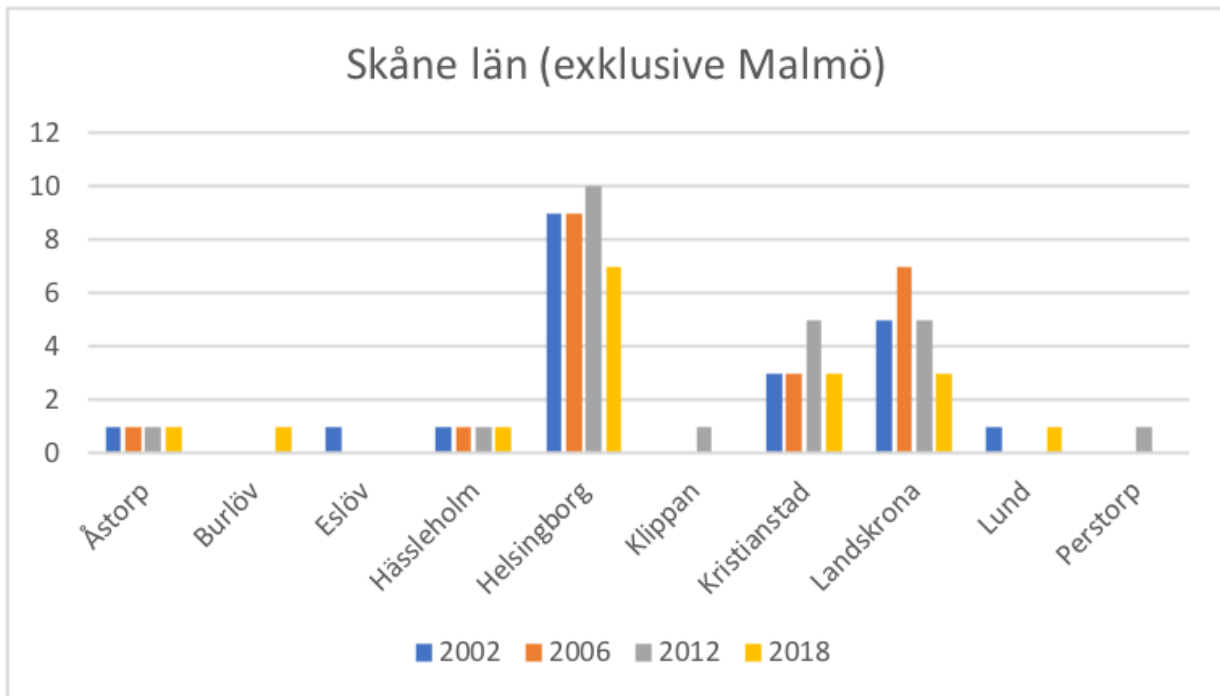
Bilaga 3. Utanförskapsområdets utveckling i Blekinge, Dalarnas, Gävleborg och Hallands län

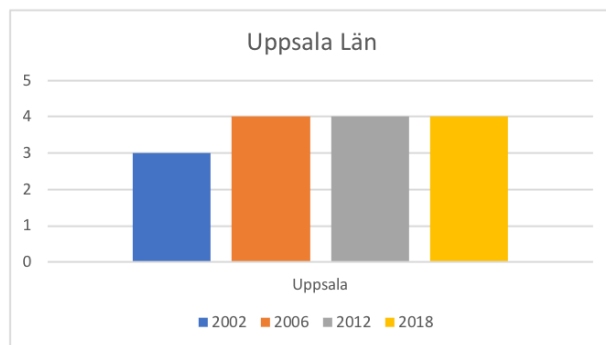
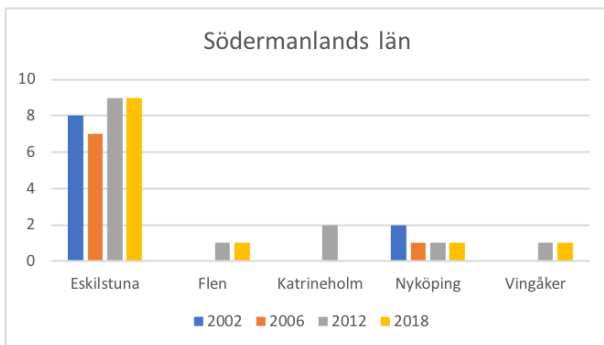
Bilaga 4. Utanförskapsområdets utveckling i Jönköping, Kalmar, Kronobergs och Norrbottens län

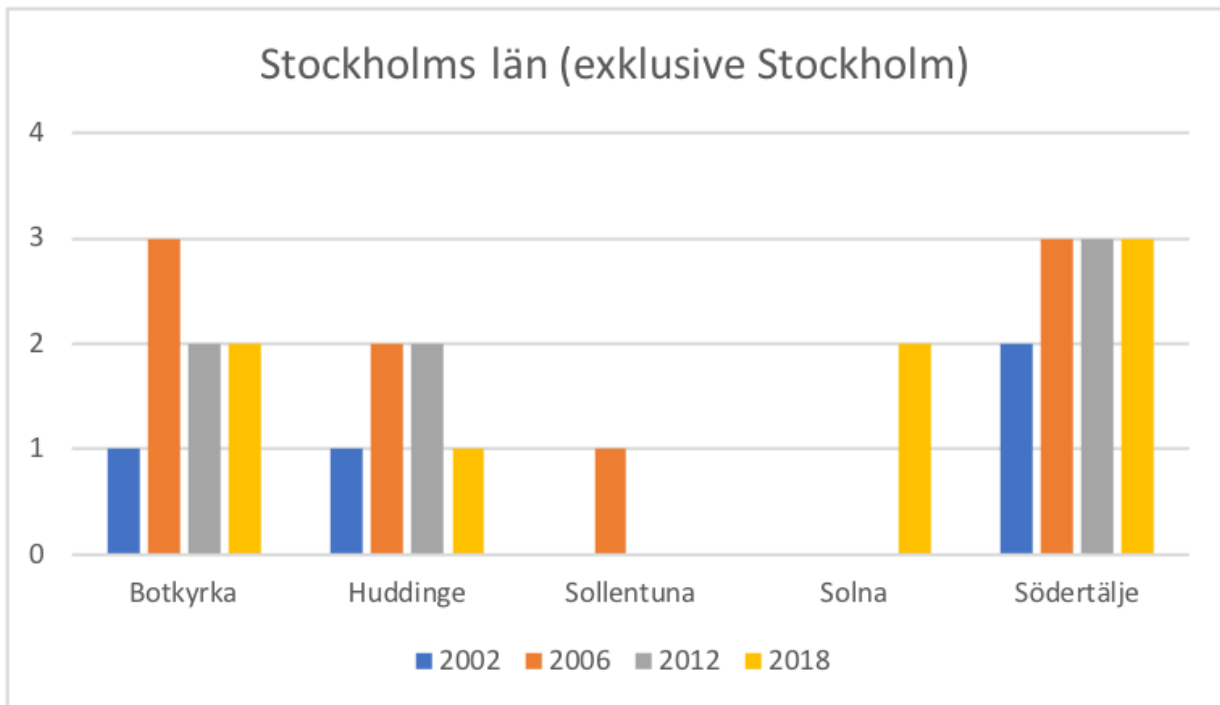
Bilaga 5. Utanförskapsområdets utveckling i Skåne län (exklusive Malmö kommun)

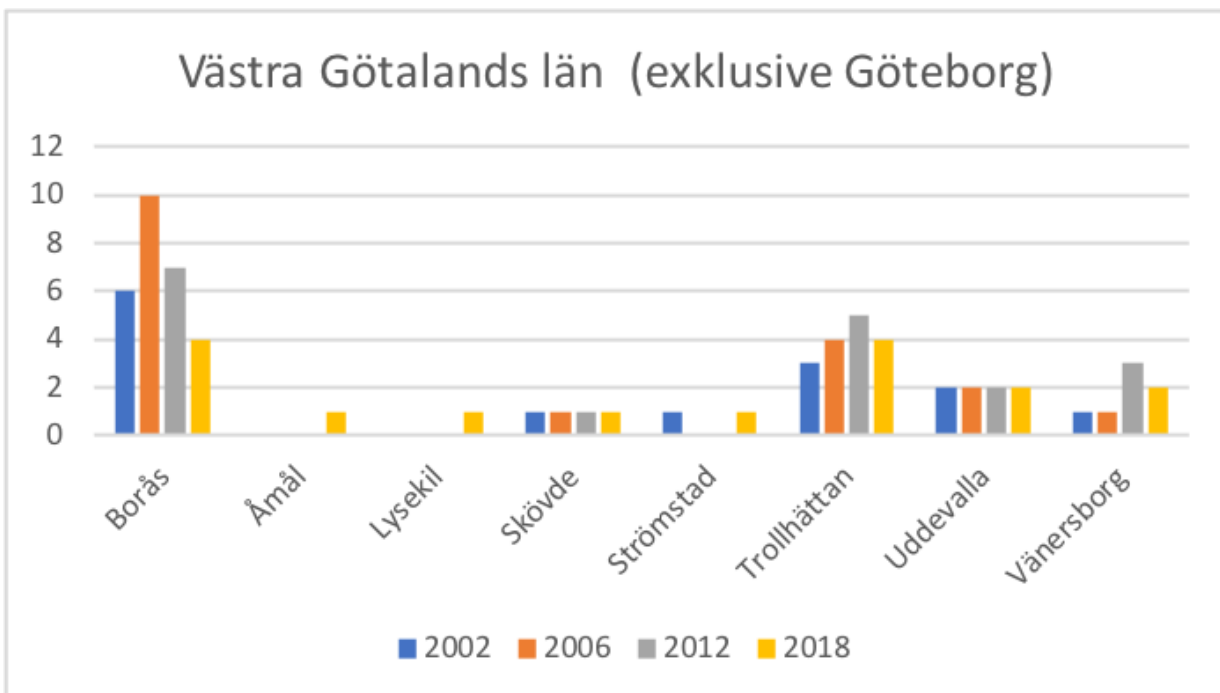
Bilaga 6. Utanförskapsområdets utveckling i Södermanlands och Uppsala län

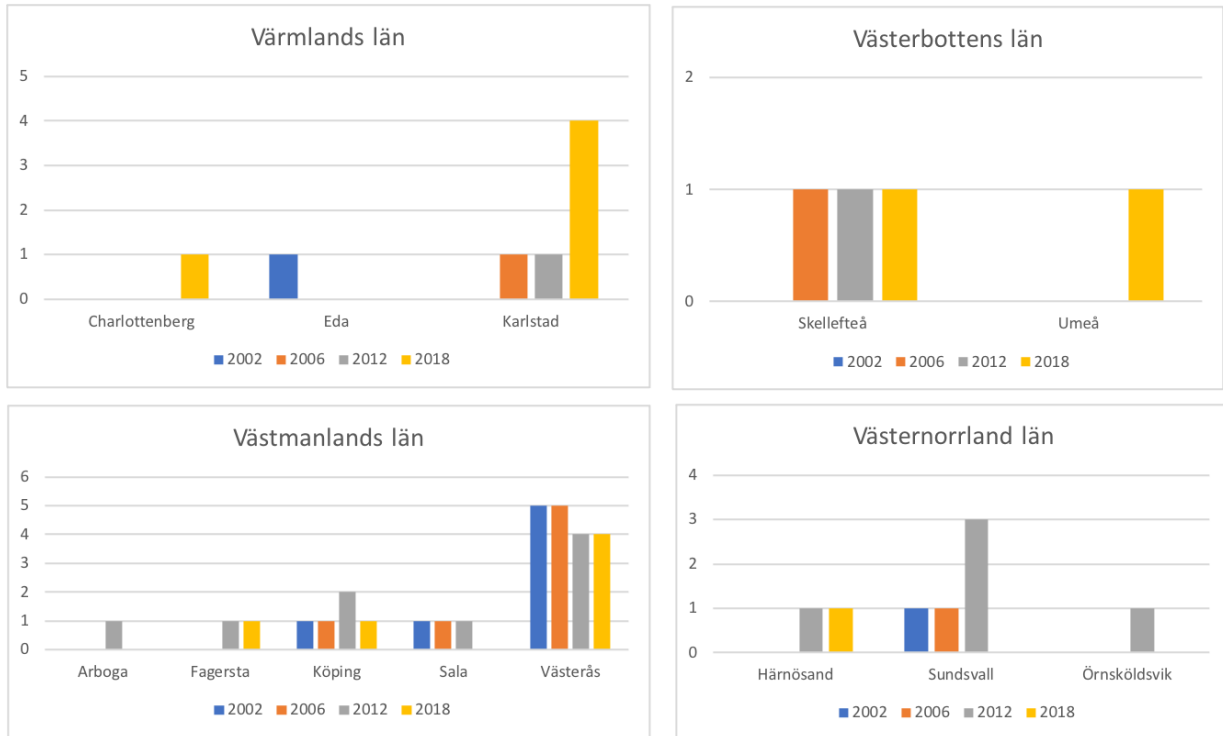
Bilaga 7. Utanförskapsområdets utveckling i Stockholms län (exklusive Stockholms kommun)

Bilaga 8. Utanförskapsområdets utveckling i Västra Götalands län (exklusive Göteborgs kommun)

Bilaga 9. Utanförskapsområdets utveckling i Värmlands, Västerbottens, Västmanlands och Västerbottens län

Bilaga 10. Utanförskapsområdets utveckling i Örebro och Östergötlands län

